

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 98.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1913.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1913.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1917.

Pris: Kr. 0.50.

Norges Officielle Statistik, række VI. (Statistique Officielle de la Norvège, série VI.)

Trykt 1915:

- Nr. 23. Markedspriser paa korn og poteter 1836—1914. (*Données sur les prix du blé et des pommes de terre 1836—1914.*)
- 24. Indtægts- og formuesforhold efter skatteligningen 1911. (*Revenus et fortunes selon l'imposition de l'exercice 1911.*)
- 25. Norges sparebanker 1913. (*Caisses d'épargne.*)
- 26. Fattigvæsenet 1911 og 1912. (*Assistance publique.*)
- 27. Folkemængdens bevægelse 1906—1910. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1906 à 1910. II. Résumé.*)
- 28. Norges fiskerier 1913. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 29. Norges bergverksdrift 1913. (*Mines et usines.*)
- 30. Norges telegrafvæsen 1913/14. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 31. Norges kommunale finanser 1911. (*Finances des communes.*)
- 32. Private aktiebanker 1912 og 1913. (*Banques privées par actions.*)
- 33. Skiftevæsenet samt overformynderierne 1911 og 1912. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 34. Arbejdsledighed og Arbejdsledighetskasser. (*Chômage et caisses de chômage.*)
- 35. Skolevæsenets tilstand 1911. (*Instruction publique.*)
- 36. Rekrutering 1913. (*Recrutement.*)
- 37. De offentlige jernbaner 1913/14. (*Chemins de fer publics.*)
- 38. Ulykkesforsikringen 1912. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 39. Veterinærvæsenet og køtkontrollen 1913. (*Service vétérinaire et l'Inspection de la viande.*)
- 40. Fagskolestatistik 1911/1912 og 1913/14. (*Écoles professionnelles.*)
- 41. Forsikringselskaber 1912. (*Sociétés d'assurances.*)
- 42. Sindssykeasylenes virksomhet 1913. (*Hospices d'aliénés.*)
- 43. Norges postvæsen 1914. (*Statistique postale.*)
- 44. Husholdningsregnskaber for handelsfunktionærer m. v. (*Budgets de familles d'employés du commerce, etc.*)
- 45. Dødelighetstabeller for det norske folk 1901/02—1910/11. (*Tables de mortalité selon les expériences 1901/02—1910/11.*)
- 46. Forsømte barn 1912 og 1913. (*Traitement des enfants moralement abandonnés.*)
- 47. Beretninger om amternes økonomiske tilstand 1906—1910. I og II. (*Rapports des préfets sur l'état économique et social des préfectures.*)
- 48. Forsikringselskaber 1913. (*Sociétés d'assurances.*)
- 49. Civil retspleie 1911, 1912 og 1913. (*Justice civile.*)
- 50. Fabriktællingen 1909. Fjerde hefte. Produktionsstatistik. (*Recensement industriel 1909. IV. Statistique de la production.*)
- 51. Folkemængdens bevægelse 1912. (*Mouvement de la population.*)
- 52. Kommunale skatteligninger i landdistriktene 1911, 1912 og 1 halvaar 1913. (*Revenus et fortunes dans les districts ruraux.*)
- 53. Industristatistik 1913. (*Statistique industrielle.*)
- 54. Fiskerforsikringen 1914. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 55. Folkemængdens bevægelse 1901—1910. Hovedoversigt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1901 à 1910.*)
- 56. Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1913. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 57. Indtægt, formue og fordelingen av den kommunale skat 1913—1914. (*Revenus, fortunes et répartition de l'impôt communal.*)
- 58. Norges sparebanker 1914. (*Caisses d'épargne.*)

De indlagte tabeller nr. 23, 24 og 25 for 1910—11 bedes indbundet i aarboken 1911. De i aarboken 1911 indbundne tabeller nr. 23, 24 og 25 bedes samtidig flyttet over til aarboken 1913 og git nr. 12, 13 og 14.

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 98.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1913.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1913).

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

K R I S T I A N I A .

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1917.

For aarene 1901—1902, se Norges Officielle Statistik, række IV, nr. 86 og 97.

For aarene 1902—1903, 1903—1904, 1904—1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911 og 1912, se Norges Officielle Statistik, række V, nr. 7, 29, 80, 119, 139, 168 og 205, række VI, nr. 11, 61 og 75.

-

Indhold.

	Side
Fængselsvæsenet i almindelighet	1
Landsfængslerne 1912—1913	1
1. Fængslerne og deres distrikter s. 1. 2. Funktionærene s. 1. 3. Fangetallet m. v. s. 2. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet s. 3. 5. Arbeidsvirksomheten s. 4. 6. Sjølepleien og undervisningen s. 5. 7. Kosten s. 8. 8. Sundhetstilstanden s. 8. 9. Bygningerne s. 9. 10. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger s. 9. 11. Indtægter og utgifter s. 9.	
Kredsfængslerne og de større hjelpefængsler 1912—1913	9
1. Fængslerne i almindelighet s. 9. 2. Funktionærene s. 10. 3. Fangetallet m. v. s. 12. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet s. 14. 5. Arbeidsvirksomheten s. 15. 6. Sjølepleien og undervisningen s. 16. 7. Kosten s. 8. 8. Sundhetstilstanden s. 16. 9. Bygningerne s. 17. 10. Indtægter og utgifter s. 18.	
Smaafængslerne 1912—1913	18
Tvangsarbeidshusene 1912—1913	18
Kriminalasylet 1912—1913	21
Fangetransport 1912—1913	22
Omsorgen for løslatte	23
 Tabeller vedkommende landsfængslerne.	
Tabel 1. Landsfængslerne	26
— 2. Fangetallet	27
— 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1913	29
— 4. Disciplinære forseelser og refselsler	29
— 5. Arbeidsvirksomheten	29
— 6. Undervisningen.	31
— 7. Brevveksling og besøk	32
— 8. Kosten	32
— 9. Sykestatistik	33
— 10. Indtægter og utgifter	33

Tabeller vedkommende kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler.		Side
Tabel 11.	Fortegnelse over kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler 1 juli 1912	35
— 12.	Fangetallet (indheftet mellem side 36 og 37).	
— 13.	De forskjellige slags straffanger (do.).	
— 14.	Fangedage (do.).	
— 15.	Middeltal av fanger og høieste fangetal	37
— 16.	Den tid de fra kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har sitted i straf	38
— 17.	Fangernes alder	38
— 18.	Indtægter og utgifter	39
 Tabeller vedkommende smaa-fængslerne.		
Tabel 19.	Fortegnelse over de 1 juli 1912 bestaaende smaa-fængsler	42
— 20.	Antallet av fanger og fangedage	43
— 21.	Indtægter og utgifter	44
 Tabeller vedkommende tvangsarbeidshusene.		
Tabel 22.	Tvangsarbeidshusene	44
— 23.	Antal tvangsarbeidere	45
— 24.	De indkomne tvangsarbeideres forseelser	46
— 25.	De indkomne tvangsarbeideres tvangsarbeidstid	47
— 26.	De indkomne tvangsarbeideres alder.	47
— 27.	De indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling.	47
— 28.	De indkomne tvangsarbeideres fødeland	48
— 29.	De indkomne tvangsarbeideres bosted	48
 Tabel vedkommende Kriminalasylet.		
Tabel 30.	Indtægter og utgifter 1912—1913	49
 Tabel vedkommende fængsels-selskaperne.		
Tabel 31.	Fængsels-selskaperne 1912	50

Fængselsvæsenet i almindelighet.

Beretningsaaret omfatter tiden fra 1 juli 1912 til 30 juni 1913.

Foruten de sedvanlige besøk i fængslerne i Kristiania inspicerte ekspeditionschefen i driftsaaret Drammens kreds fængsel 11 juli, Tromsø kreds fængsel 18 juli, Bodø kreds fængsel 24 juli, Kabelvaag hjelpe fængsel 22 juli 1912 og Gjøvik hjelpe fængsel 14 januar 1913.

Byraachefen besøkte Kongsberg hjelpe fængsel 25 september 1912. Drammens kreds fængsel blev inspicert av fængselsdirektør Thrapp 13 januar 1913.

Antallet av journalnummer i Styrelsen i 1912 var 2667 og av utgaaede skrivelser 2388 mot 2824 og 2355 i 1911.

Landsfængslerne 1912—1913.

1. Fængslerne og deres distrikter. Herom henvises til tabel 1.

Der blev, som det vil sees av tabellen, — fra 22 februar 1913 — foretaget forandringer i reglerne for straffangers indsættelse i de forskjellige fængsler.

Ogsaa i indeværende driftsaar maatte Landsfængslet for Kvinder i stor utstrækning benyttes til indsættelse av fanger som ikke fik plads i Kristiania kreds fængsels kvindeafdeling. Der indsattes saaledes ialt 456 bøteavsonere og 5 andre straffanger.

2. Funktionærene. Som medlemmer av tilsynsraadene blev for 1913 opnævnt følgende:

Ved **Bodsfængslet**: Holmboe, M., medicinaldirektør, formand; Mack, H. M. F., assessor, næstformand; Sitje, O. H., statsadvokat; Gregersen, I. Chr., kontorchef.

Da statsadvokat Sitje ved sin utnævnelse til sorenskriver maatte fratræde, blev i hans sted opnævnt statsadvokat O. Aanderud 19 september 1913.

Ved Akershus landsfængsel: Thinn, K. K., høiesteretsjustitiarius, formand; Hegge, F. O., statsadvokat, næstformand; Klem, P. N., ingeniør; Martins, O. A., møbelfabrikant.

Ved statsadvokat Heggens utnævnelse til sorenskriver blev statsadvokat O. Schie opnævnt i hans sted 19 september 1913.

Ved Trondhjems landsfængsel: Knudtzon, H. P. K., sorenskriver, formand; Aanderud, Oscar, statsadvokat, næstformand; Halseth, Jacob Adolf, grosserer; Bruun, Fritz, handelsmand

Istedenfor statsadvokat Aanderud, som blev forflyttet til Kristiania, blev statsadvokat A. S. Wollebæk opnævnt 4 november 1913.

Ved Landsfængslet for Kvinder: Salomonsen, O. C., lagmand, formand; Thue, L. A., statsadvokat, næstformand; Schjoldager, Dorothea, frøken; Ellefsen, Marie, frue.

Ved Bodsfængslet ansattes som ny kasserer opsynsbetjent ved fængslet Anders Oliveresen Guldahl. Han tiltraadte stillingen 1 oktober 1912.

Ved de 3 øvrige landsfængsler indtraadte ingen forandring i det overordnede personale.

Av funktionærer med fri læge har 14 været syke ved Bodsfængslet i tilsammen 126 dage, 24 ved Akershus landsfængsel i 415 dage, 13 ved Trondhjems landsfængsel i 46 dage og 11 ved Landsfængslet for Kvinder i 137 dage.

Disciplinærstraf for tjenesteforsømmelse har ved Bodsfængslet været anvendt 2 gange og ved Akershus landsfængsel 3 gange. Straffen bestod i berøvelse av fridag og mulkt. Ved Trondhjems landsfængsel blev 2 opsynsbetjenter avskediget paa grund av uregelmæssigheter i tjenesten.

Forøvrig har funktionærernes forhold i tjenesten efter direktørernes uttalelser i det hele tat været godt.

3. Fangetallet m. v. Tallene i tabel 2 knytter sig til antallet av tilfælder hvori fanger har sitted i fængsel i aarets løp.

Av de efter dom indsatte landsfængselsfanger var 50 mænd og 2 kvinder tidligere i driftsaaret løslatt fra landsfængslerne. Altsaa kom 309 forskjellige mænd og 50 forskjellige kvinder ind efter dom. I aaret har i det hele sitted i landsfængslerne 1072 forskjellige personer, nemlig 712 mænd og 360 kvinder. (Det forholdsvis store antal kvinder skyldes bøteavsonerne).

Ved driftsaarets utgang sat der i landsfængslerne 23 mænd mindre og 20 kvinder mere end ved dets begyndelse.

Det daglige middeltal av fanger i landsfængslerne i 1912—1913 var 444 eller 2,8 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Lægges til de 444 det daglige middeltal av straffanger som sat i kreds- og hjælpesfængslerne i samme tidsrum, 337, og i smaafængslerne, 3, fremkommer et middeltal pr. dag av 784 fanger som i 1912—1913 har utholdt frihedsstraf. Dette utgjør 5 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Bods-fængslet har alle fanger været behandlet efter bestemmelserne om enrumsfængsel, naar undtages at syke fanger leilighetsvis er sat paa samme celle.

I Akershus landsfængsel blev enrumsfængsel anvendt i 3531 dage, i Trondhjems landsfængsel i 820 dage og i Landsfængslet for Kvinder i 19 552 dage (heri ogsaa medregnet dage for bøteavsonerne). Paa 2 undtagelser nær har alle kvindelige landsfængselsfanger siddet i enrum.

Fangernes forhold i fængslet har efter direktørens uttalelser i det hele tatt været godt.

I direktøren for Akershus landsfængsels beretning uttales bl. a.:

„Naar man ser paa fangeflokken, fæster man sig helst ved de brysomme og dovne fanger. Men ikke bør det glemmes at rigtig mange fanger yder et udmerket arbeide i sit ansigts sved og forresten viser et rosværdig forhold. La være at enkelte gjør det for at opnaa et eller andet; der er dog mange som skikker sig vel i følelsen av pligt mot Gud og mennesker og som øver en god paavirkning paa sine medfanger selv med de ugunstige forhold et fællesfængsel arbeider under.

I løpet av de senere aar er mange ældre fanger blit borte. Nogen er vel døde og en del har fortsat i tvangsarbeide. Men over forventning mange bevarer friheten under ganske gode forhold. Dette gir mange fanger godt haab; ti de tænker som saa, at kan andre komme sig iveri, saa maa de ogsaa kunne gjøre det. Men det ligger i dagen at for disse svake mennesker er drikken klampen omf foten.“

Der indtraf i landsfængslerne intet saadant brudd paa disciplinen at det hadde strafferetslig tiltale tilfølge.

Heller ikke foregik der nogen rømmning.

Om de forseelser fangerne har gjort sig skyldig i, og om de anvendte refselsler henvises til tabel 4.

Følgende opgave viser hvor mange ganger hver av de disiplinært straffede fanger har været refset i driftsaaret:

	Bods- fængslet.	Akershus landsf.	Trond- hjems landsf.	Mænd ialt.	Landsf. for Kvinder.
Refset 1 gang	23	23	10	56	2
„ 2 ganger	8	2	-	10	-
„ 3 „	6	2	-	8	-
„ 4 „	3	1	-	4	-
„ 5 „	1	1	-	2	-
Ialt	41	29	10	80	2

I tabel 7 er meddelt oplysninger om fangernes brevveksling og besøk.

Det bemerkes at blandt de i tabellen opførte fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk, er der en del som ikke har had adgang til dette paa grund av den korte tid de har sitted i fængslet.

Fangernes fordeling i klasser sees av tabel 3.

Av fanger som i driftsaaret hadde avsonet $\frac{2}{3}$ av den idømte straffetid, dog mindst 6 maaneder, blev følgende antal av forskjellige grunde besluttet ikke løslatt paa prøve: 35 i Bodsfængslet, 95 i Akershus landsfængsel, 40 i Trondhjems landsfængsel og 14 i Landsfængslet for Kvinder.

Av de paa prøve løslatte fanger blev 5 i Bodsfængslet og 9 i Landsfængslet for Kvinder fritat for politiopsigt.

5. Arbeidsvirkomheten. Herom henvises til tabel 5.

Fra Trondhjems landsfængsel blev ogsaa sommeren 1913 fanger sendt ut til Mæresmyren paa jorddyrkningsarbeide. Utrykningen til myren fandt sted 19 mai 1913 med 17 fanger og 3 betjenter.

Fangerne var beskæftiget med kanalarbeide, grøftning, rydning, kulturarbeide m. m. Det samlede antal dagsverk var 2578 og værdien av det utførte arbeide anslaat til ca. kr. 5 300,00.

Om den til hjælp ved fangernes bevogtning medsendte politihund uttaler direktøren i sin beretning at den har gjort udmerket tjeneste som vakthund.

Værdien av landsfængslernes fabrikatbeholdninger 30 juni 1913 sammenlignet med de tilsvarende værdier aaret forut viser ved Bodsfængslet en forøkelse av kr. 854,11, ved Akershus og Trondhjems landsfængsler en formindskelse av henholdsvis kr. 3 953,66 og kr. 2 044,82 og ved Landsfængslet for Kvinder en forøkelse av kr. 3 325,59. For alle fængsler tilsammen er der altsaa en formindskelse av kr. 1 818,78.

Av de i driftsaaret utgaaede fanger tilkom arbeidspenger: ved Bodsfængslet 182, ved Akershus landsfængsel 73, ved Trondhjems landsfængsel 58, ved mandsfængslerne tilsammen 313 (79,8 %), ved Landsfængslet for Kvinder 25 (80,6 %). Herav hadde i Bodsfængslet 140, i Akershus landsfængsel 32, i Trondhjems landsfængsel 30, i mandsfængslerne tilsammen 202 (51,8 %), i Landsfængslet for Kvinder 17 (54,8 %) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen 2 fanger i Akershus landsfængsel og 3 i Trondhjems landsfængsel hadde et beløp av over 100 kroner.

6. Sjælepleien og undervisningen. Av presternes indberetninger meddeles følgende utdrag:

Bodsfængslet. Gudstjeneste har været holdt hver søn- og helligdag til sedvanlig tid av presten. Desuten er præken blit holdt av læreren og til dels ogsaa av andre.

Kommunion har været holdt 5 ganger i aarets løp med ialt 60 deltagere.

Antallet av ukonfirmerte fanger var 11, hvorav 3 blev konfirmert i fængslet.

1 fange var udøpt og var som dissenter heller ikke villig til at la sig døpe i fængslet.

Av fremmede religionsbekjendere og dissenter var der 6, nemlig 2 katolikker, 2 tilhørende frimenigheter, 1 irwingianer og 1 metodist. Alle disse deltok gjerne i gudstjenesten og lot sig sjælesørgerisk lede av presten.

Gudstjenesten omfattes av fangerne med ualmindelig interesse. Det fremgaar allerbedst av den kjendsgjerning at fangerne gjerne tilstaar at berøvelse av retten til at komme i kirken — for en tid — er en værre straf end hensættelse i straffecellen. Grunden er den at det dels er en avveksling under isoleringens tryk, dels en aandelig nydelse og opløftelse og dels en religiøs tilfredsstillelse som isolationen og dens virkninger har forhøiet. Derfor er opmerksomheten stor og deltagelsen i salmesangen livlig. Den tidligere stedfindende umotiverte latter fra et faatal av letsindige og den øvrige uro under tjenesten er nu ganske utryddet. Dertil trængtes bare en litt konsekvent gjennomførelse av fjernelse for en tid fra gudstjenesten av de enkelte urostiftere. De lærte snart at vogte sig, til usigelig glæde for de andre og alle vedkommende. Stilhet og orden er nu mønstergyldig.

Fangernes moral er efter prestens mening upaaklagelig, naar hensees til deres moralske fortid, som hos de fleste er fordærvet fra ungdommen og opover. At nogen onani gaar i svang, er uundgaaelig, at nogen meddelelse til medfanger finder sted, er forstaaelig. Men ellers er fangernes adfærd ikke slet, og de er ikke vanskelige at disiplinere.

Straffens virkning er gavnlig. Isolationen bevirker selvbesindelse og bøielse og gjør mottagelig for god paavirkning, naar den ikke blir for lang, men da virker den aandelig enerverende og marvstjælende. Dette maa motvirkes ved religiøs paavirkning, ved skole og ved god læsning. Dette kan presten bevidne efter rik erfaring. De mange breve han mottar fra løslatte, viser at naar de kommer under rimelige forhold, gaar det mange meget godt, og de holder hvad deres adfærd i fængslet lover. Derfor er det samfundets viktigste opgave at berede gode og moralsk heldige levevilkaar efter løsladelsen.

Cellebesøkenes antal for presten har i driftsaaret været 2407. Den gjennomsnitlige tid for hvert besøk har været et kvarter.

Kirkeskolen har som sedvanlig været holdt ukentlig en time avvekslende av presten og læreren eller av dennes stedfortræder over forskjellige emner. Den har været fulgt med usedvanlig interesse.

Akershus landsfængsel. Høimessegudstjeneste holdtes hver søndag og helligdag naar undtages de store høitiders 2den dage, da fængslets lærer holdt opbyggelse (bibellæsning). Læreren har likeledes talt i kirken de søndage presten har været hindet ved sygdom eller fravær paa reise.

Kommunion har fundet sted 3 ganger for tilsammen 16 fanger.

Under gudstjenesten har der i aaret ingen rolighetsforstyrrelse fundet sted. Enkeltvis har det hændt at en fange demonstrativt er blit sittende, naar evangeliet læses eller velsignelsen lyses, men ved forestillinger fra direktør eller prest har de opgit at fortsætte dermed uten at nogen disciplinær refselse har været benyttet. Ingen har bedt sig fritat for kirkegang.

Bibellæsning har været holdt hver torsdag aften av læreren. Under lærerens feriefravær eller sygdom har presten holdt opbyggelse eller foredrag i disse timer. Enkelte ganger har presten ogsaa deltat sammen med læreren.

Antallet av prestens samtaler med fangerne var i aarets løp 876. Naar fangerne begjærer samtaler er det i de fleste tilfælder for at faa prestens medvirkning til opnaelse av en eller anden ytre begunstigelse under opholdet i fængslet eller ved løsladelsen. Enkelte kommer dog ogsaa fordi de vil tale om sit gudsforhold. Presten har grund til at tro at de fleste har været oprigtig bekymret. Det trykkende ved frihetsberøvelsen, legemlig ildebefindende, delvis ogsaa et eller andet i prækenen har gjort dem urolige. Desværre gjøres jo den erfaring at naar fængselsopholdet avløses av det frie liv i byen eller paa landsbygden, da glemmes sjælebekymringen saa ofte, særlig da under a l k o h o l e n s p a a a v i r k n i n g. Dette sidste høres jevnlig — ja av tyvsforbryderne næsten undtagelsesvis — angit som aarsak til og undskyldning for de begaaede lovbrudd. Nogen erkjendelse av brøden som forsyndelse m o t G u d findes sjelden hos disse — ja mange vil litet eller intet gjøre for at hindre gjentagelser.

T r o n d h j e m s l a n d s f æ n g s e l. Høimessegudstjeneste eller andagt har været holdt hver søn- og helligdag. Under prestens fravær paa reiser har gudstjenesten været besørget av endel andre prester.

Kommunion er forrettet 1 gang for 2 fanger.

1 jordfæstelse i kirken har fundet sted.

Bare ganske faa fanger har ytret ønske om at slippe at delta i gudstjenesten, og denne er aldrig paa nogen maate blit forstyrret ved daarlig forhold fra fangernes side. Flere har vist ganske særlig opmerksomhet under prækenen.

Enkelte fanger har vist religiøs interesse baade i samtaler paa prestens kontor og ved den læsning de har va'gt. Mange klager dog over at forholdene ved et fællesfængsel gjør det næsten umulig at bli kristne der, da kameraterne haaner dem som vil begynde at leve gudelig, og skjælder dem ut for hyklere, saa det i længden ikke er til at holde ut.

De fleste som gaar ut av fængslet vil gjerne ha bibel og salmebok med sig, og de uttaler ialfald likeoverfor presten at de har agtelse for Guds ord, og at de forstaar at de nødvendig trenger Guds hjælp om de skal kunne staa imot fristelserne. Ved siden av disse er der naturligvis fornegtere som bygger sit daarlige liv paa troen om at der ingen Gud og intet liv efter dette findes.

Drikfældighet er jo for mange fangers vedkommende direkte eller indirekte aarsak til deres forbrydelser, men uagtet de ogsaa selv er paa det rene med dette, og uagtet de — før de gaar ut av fængslet — synes at ha det bedste forsæt om at sky drikken og komme sig op av den sump de lever i, saa hænder

det samme om igjen og om igjen: ikke før træffer de sammen med sine daarlige kamerater, saa er de som lette kasterboller i deres hænder med at nyte og byde sterke drikke. Et avholdsløfte alene synes ikke at være til stor hjælp for saadanne personer som er kommet saa langt ned at der liten selvagtelse er tilbage. Bedre haab kan man jo ha, naar man har anledning til at sørge for at den løslatte i en avholdsforening finder bra kamerater som vil ta sig av ham og stadig øve god paavirkning paa ham.

Fangerne gjør de fleste besøk paa prestens kontor for at faa hjælp for nød og vanskeligheter i hjemmet og for at faa hjælp til sysselsættelse ved løsladelsen. Enkelte har nok fremdeles kommet med sit ønske om benaadning eller løsladelse paa prøve, men baade er det blit færre og færre av disse, og deres anmodning om prestens hjælp er blit mindre paagaende, da de er henvist til direktøren.

Landsfængslet for Kvinder. Høimessegudstjeneste har været holdt hver søn- og helligdag. Under prestens fravær ved ferier, stipendiereise (mai—juni 1913) og leilighetsvis andre anledninger har der været holdt opbygelse ved lægmænd.

Ved samtlige disse gudstjenester i kirken har saavel straffanger som tvangsarbeidersker været tilstede. Ogsaa mulktfangerne har hat anledning til at delta i gudstjenesten i saa stor utstrækning som kirkens plads tillater.

Kommunion har været holdt 3 ganger for ialt 34 fanger og tvangsarbeidersker.

1 tvangsarbeiderske blev konfirmert.

Ingen rolighetsforstyrrelse har fundet sted under gudstjenesten. Tvertimot synes de fleste med stor opmerksomhet at paahøre forkyndelsen. Det er en stille og andægtig flok, og det sees ofte av breve og erfares oftere under samtalene at de har fulgt godt med.

Bibeltimer har av presten været holdt regelmæssig hver uke, om mandagene med løsgjængerne og om tirsdagene med straffangerne i celleskolen.

Hvad mulktfangerne angaar, har presten bare kunnet beskjeftige sig med dem i forholdsvis liten grad.

Av daglige samtaler med fanger og tvangsarbeidersker har presten bokført 778.

Om undervisning og bibliotek skal man i tilknytning til tabel 6 meddele følgende:

Bodsfængslet. Som det fremgaar av tabellen har av de 289 skolepligtige fanger som har sittet i fængslet i aarets løp, 92 besøkt skolen, hvor de har været fordelt paa 2 paralelle partier med skoletid mandag—torsdag og tirsdag—fredag.

Naar ikke flere av de skolepligtige fanger har nytt skoleundervisning, skriver dette sig meget fra at ikke faa av dem har været paa skole under tidligere fængselsophold.

Utenfor den reglementerte skole har 33 fanger mottat undervisning i engelsk og 12 i andre fag. Interessen for skolen og især for at lære engelsk har hos de fleste været meget stor.

Biblioteket indeholdt ved driftsaarets slutning følgende antal bind: Bøker av religiøst indhold 997, belærende skrifter 1462, lærebøker 753, tidsskrifter 558, fortællinger 687, bøker paa fremmede sprog 416, cellebøker 1777 og bøker i kirken 31, tilsammen 6681 bind.

Akershus landsfængsel. Undervisningen er i driftsaaret foregaaet paa samme maate som i tidligere aar. Presten har i nogen maaneder av driftsaaret læst tysk med 4 fanger 1 time ukentlig.

Biblioteket omfattet ved driftsaarets slutning 6450 bind.

Trondhjems landsfængsel. Undervisning paa lappisk har i driftsaaret været meddelt 2 fanger. De deltok dog ogsaa i undervisningen paa norsk. Presten har ogsaa i indeværende driftsaar læst engelsk med 8—10 fanger.

Biblioteket omfattet ved driftsaarets slutning det samme antal bind som foregaaende aar, nemlig 4642.

Landsfængslet for Kvinder. Undervisningen har været fortsat i samme spor som i tidligere aar. 2 tvangsarbeidersker i 18—19 aars alderen har deltat i undervisningen i skolen.

Boksamlingen holdes av lærerinden i udmerket stand og utgjorde ved driftsaarets slutning 3704 bind.

7. Kosten. Herom henvises til tabel 8.

8. Sundhetstilstanden. I tabel 9 er bare tatt med sygdomstilfælder som har foranlediget vedkommende fanges hele eller delvis fritagelse for arbeide.

Foruten i de tilfælder som tabellen viser, har ogsaa lægerne i alle landsfængsler været tilkaldt ved en række lettere sygdomsformer.

Antallet av fanger forpleiet i sykeavdeling har i Bodsfængslet været 9. I de øvrige 3 landsfængsler er alle i tabellen nævnte syke henlagt i sykeavdelingen.

Et dødsfald indtraf i driftsaaret i Trondhjems landsfængsel.

2 sindssyke fanger indlagdes i Gaustad asyl, den ene fra Bodsfængslet og den anden fra Akershus landsfængsel. Desuten blev 1 sindssyk fange fra Akershus landsfængsel lagt ind i Kriminalasylet.

I Rikshospitalet indlagdes 4 fanger, 3 fra Akershus landsfængsel og 1 fra Landsfængslet for Kvinder. I kommunale sykehus indlagdes ialt 12 fanger, 3 fra Bodsfængslet, 6 fra Akershus landsfængsel, 1 fra Trondhjems landsfængsel og 2 fra Landsfængslet for Kvinder. Desuten blev 7 fanger, 2 fra Bodsfængslet og 5 fra Akershus landsfængsel, indlagt i Kristiania militære sykehus. 1 fange fra Landsfængslet for Kvinder blev indlagt paa Fødselsstiftelsen til operation.

Fra Bods-fængslet overførtes 8 fanger av helbredshensyn til Akershus landsfængsel.

Sykeutgifterne var i driftsaaret ved Bods-fængslet kr. 1 306,92, ved Akershus landsfængsel kr. 1 719,34, ved Trondhjems landsfængsel kr. 502,07 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 980,31.

9. Bygningerne. Bods-fængslet. Det nye varmeanlæg blev helt færdig i driftsaaret. I forvaltningsfløien blev et arkivrum indrettet til kontor for kassereren. I presteboligen indrededes et nyt pikeværelse i loftsetagen.

Akershus landsfængsel. I juni 1913 blev indlagt elektrisk lys i direktørens, inspektørens, verksmesterens og maskinmesterens boliger og desuten i kontorbygningen.

Trondhjems landsfængsel. Bare det sedvanlige vedlikehold av bygningerne har i driftsaaret fundet sted.

Landsfængslet for Kvinder. I cellebygningen er indredet et nyt bad. I vaskeribygningen og maskinhuset blev indlagt elektrisk lys.

10. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger. I denne aarboek er ingen personalstatistiske tabeller tat med. De er senest git i aarboken 1911.

11. Indtægter og udgifter. Herom henvises til tabel 10.

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1912—1913.

1. Fængslerne i almindelighet. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler med opgave over antallet av fangerum i hvert fængsel findes i tabel 11.

Paa grund av det høie fangetal i Kristiania kredsfængsel bestemte Fængselsstyrelsen 28 januar 1913 1) at personer som var dømt inden Smaalenes amt, og som efter gjældende regler skulde sættes ind i Kristiania kredsfængsel, skulde utsone sin straf i Smaalensfængslerne (Fredrikshald, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss og Eidsberg) og 2) at personer som var dømt inden Nedre Romerikes, Nes og Eidsvold sorenskrivrier, og som efter gjældende regler skulde sættes ind i Kristiania kredsfængsel, skulde utsone sin straf i fængslerne i Kongsvinger eller Hamar.

Da mangelen paa fangerum i Kristiania kredsfængsel særlig gjorde sig gjældende ved kvindeavdelingen, blev ogsaa i indeværende driftsaar flere eller færre fanger jevnlig anbragt i Landsfængslet for Kvinder (se side 1).

Da Bergens kredsfængsel viste sig til stadighed at være overfyldt, bestemte Styrelsen 21 juni 1913 at Vik hjælpefængsel indtil videre kunde benyttes som kredsfængsel.

Som følge av høie fangetal i Drammens og Skiens kredsfængsler blev det 16 juli 1912 bestemt 1) at personer som var dømt inden Buskerud lagsogn, og som efter gjældende regler skulde sættes ind i Drammens kredsfængsel, blev at sætte ind i Sem hjælpefængsel, forsaavidt de efter fradrag av varetægt skulde avsone fængselsstraf (almindelig eller skjærpet fængsel) i mindst 10 dage og 2) at personer som var domfældt inden den del av Jarlsberg og Larviks amt som hører til Bratsberg lagsogn, og som efter gjældende regler skulde sættes ind i Skiens kredsfængsel, blev at sætte ind i Larvik hjælpefængsel.

Trondhjems hjælpefængsel har i driftsaaret jevnlig vist sig at ha for liten fangeplads. Av andre fængsler som til enkelte tider har hat høiere belæg end fængslernes fangerum egentlig tillater, kan nævnes kredsfængslerne i Stavanger og Tromsø samt hjælpefængslerne i Sarpsborg, Horten, Tønsberg, Sandefjord og Stavanger.

2. Funktionærene. Som medlemmer av tilsynsraadene ved kredsfængslerne blev for aaret 1913 opnævnt: Kristiania kredsfængsel: Stiftamtmanden i Kristiania, formand, assessor A. Færden, næstformand, snekkermester B. B. Svenberg og fru Fernanda Nissen. Hamar kredsfængsel: Amtmanden i Hedemarkens amt, formand, sorenskriveren i Nordre Hedemarken, næstformand, vognfabrikant A. Lund og fru Emma Randers. Drammens kredsfængsel: Amtmanden i Buskerud amt, formand, byfogden i Drammen, næstformand, grosserer I. W. Rudolph og fru Aagot Alfstad (den sidste fra $\frac{10}{5}$ 1913). Skiens kredsfængsel: Amtmanden i Bratsberg amt, formand, byfogden i Skien, næstformand, overlærer J. Skaaden og frøken Tobine Tønnesen. Kristiansand kredsfængsel: Amtmanden i Lister og Mandals amt, formand, byfogden i Kristiansand, næstformand, snekkermester Olav Brunvand og fru Elisabeth Rasmussen. Stavanger kredsfængsel: Amtmanden i Stavanger amt, formand, byfogden i Stavanger, næstformand, lærer Jan Nikolai Telnæs og fru Hanna Daae. Bergens kredsfængsel: Stiftamtmanden i Bergen, formand, justitiarius i Bergens byret, næstformand, bakermester B. Reimers og fru Elise Dethloff. Molde kredsfængsel: Amtmanden i Romsdal amt, formand, sorenskriveren i Romsdal, næstformand, disponent P. R. Synnestvedt og fru Margretha Dahl. Trondhjems kredsfængsel: Amtmanden i Søndre Trondhjems amt, formand, politimesteren i Trondhjem, næstformand, forstander Gjedebo og frøken Marie Bryn. Bodø kredsfængsel: Amtmanden i Nordlands amt, formand, byfogden i Bodø, næstformand, stadsingeniør I. A. Andersen og fru Kaia Olsen. Tromsø kredsfængsel: Amtmanden i Tromsø amt, formand, byfogden i Tromsø, næstformand, snekker A. Iversen og

fru Dalsbø. Vadsø kredsfængsel: Amtmanden i Finmarkens amt, formand, sorenskriveren i Varanger, næstformand, lærer A. Karakka og frøken Gjertrud Oftedal.

Opgave over fængslernes bestyrere og regnskabsførere er tat ind i tabel 11.

I vaktmesterstillingerne indtraadte i driftsaaret følgende forandringer:

Hamar kredsfængsel: Som ny vaktmester blev ansat vaktmester ved Molde kredsfængsel Anders Johansen Sagmo fra 1 juli 1912.

Molde kredsfængsel: Efter vaktmester Sagmos forflytning blev som ny vaktmester ansat opsynsbetjent ved Trondhjems landsfængsel Elling Berg fra 1 november 1912.

Brevik hjælpefængsel: I den ledige post efter vaktmester Frøvold ansattes Hans Emil Hansen Tangen fra 20 juli 1912.

Kristiansund hjælpefængsel: Vaktmester Moe frattraadte 1 april 1913 og som ny vaktmester blev fra s. d. ansat opsynsbetjent ved Trondhjems landsfængsel Johan Andreas Lystad.

Ved driftsaarets slutning var som vaktmestre ved kredsfængslerne og de større hjælpefængsler ansat følgende:

Kristiania kredsfængsel

	(hovedfængslet):	Hans Johansen, født 1841,
	(annekset) :	Kristian Øwre, f. 1851,
Skedsmo	kredsfængsel:	(midlertidig nedlagt),
Hamar	— „ — :	Anders Johansen Sagmo, f. 1858,
Eker	— „ — :	(midlertidig nedlagt),
Drammens	— „ — :	Johannes Markus Mikkelsen Gruben, f. 1859,
Skien	— „ — :	Per Rollesøen, f. 1854,
Kristiansand	— „ — :	Peter Kristiansen Berg, f. 1865,
Stavanger	— „ — :	Johannes Rygh, f. 1838, kst.,
Bergens	— „ — :	Andreas Elias Kristensen Olseth, f. 1854,
Molde	kredsfængsel:	Elling Berg, f. 1867,
Trondhjem	— „ — :	Arnt S. Gjønness, f. 1863,
Bodø	— „ — :	Johan Andreas Pedersen, f. 1873,
Tromsø	— „ — :	Martin Jæger Angell Hansen, f. 1875,
Vadsø	— „ — :	Peter August Israelsen Næss, f. 1872,
Fredrikshald	hjelpefængsel:	Frants Carl Gulbrandsen, f. 1849,
Sarpsborg	— „ — :	Laurits Dahl, f. 1856,
Fredrikstad	— „ — :	Bernhard Eriksen Leer, f. 1868,
Moss	— „ — :	Anton Sundby, f. 1866,
Eidsberg	— „ — :	Alfred Neergaard, f. 1876,
Kongsvinger	— „ — :	Erik Hansen Ødegaard, f. 1864,
Gjøvik	— „ — :	Mikkel Jakobsen Gaalaas, f. 1845,
Sel	— „ — :	Ole Andersen, f. 1838, kst.,
Hønefoss	— „ — :	Hans Leganger Reusch Falk, f. 1859,

Nes	hjelpefængsel:	Anders Mortensen Hjemseter, f. 1867,
Kongsberg	— „ —	: Hans Nikolai Petersen, f. 1870,
Sande	— „ —	: (midlertidig nedlagt),
Holmestrand	— „ —	: Johan Gustav Olsen, f. 1853,
Horten	— „ —	: Harro Hennie, f. 1863,
Sem	— „ —	: Mathias Johannesen Klinkenberg, f. 1845,
Tønsberg	— „ —	: Hans Theodor Pedersen Aas, f. 1836, kst.,
Sandefjord	— „ —	: Hans Christian Holth, f. 1870,
Larvik	— „ —	: Olaf Marenus Pedersen Solberg, f. 1860,
Porsgrund	— „ —	: Halvor Larsen, f. 1849,
Brevik	— „ —	: Hans Emil Hansen Tangen, f. 1871, kst.,
Stathelle	— „ —	: Carl Johan Kristensen, f. 1858, kst.,
Langesund	— „ —	: Jens Didriksen, f. 1855, kst.,
Kragerø	— „ —	: Anton Sørensen Klavestad, f. 1865,
Arendal	— „ —	: Anton Larsen, f. 1857,
Mandal	— „ —	: Martin Bentsen, f. 1861,
Flekkefjord	— „ —	: Johan Hanssen, f. 1872,
Stavanger	— „ —	: Thomas Kristoffersen Bergsager, f. 1855,
Lervik	— „ —	: Johannes Iversen, f. 1859, kst.,
Vossevangen	— „ —	: Ole Martin Olsen, f. 1872,
Vik	— „ —	: Mads Dankertsen Skagen, f. 1838, kst.,
Aalesund	— „ —	: Bernhard Peter Behrentz, f. 1856,
Kristiansund	— „ —	: Johan Andreas Lystad, f. 1864,
Trondhjem	— „ —	: Paul Nicolai Lieskar, f. 1853,
Stenkjær	— „ —	: Ingebrigt Olsen Røsæg, f. 1840,
Namsos	— „ —	: Petter Magnus Andreassen Engesvik, f. 1860,
Sannes	— „ —	: (brændt og midlertidig nedlagt),
Kabelvaag	— „ —	: Einar Karolius Albriksen Stene, f. 1852,
Hammerfest	— „ —	: Johan Otto Nilsen Eid'smo, f. 1874.

3. Fangetallet m. v. Med hensyn til tabellerne 12, 13, 16 og 17 bemerkes at der ikke haves materiale til en nøjagtig beregning av det virkelige antal fængslede personer. En og samme person, som er gaat over fra varetægtsfængsling til strafavsouing, eller som har utstaat forskjellige slags fængsel eller sitted i fængsel flere ganger i driftsaaret, er saaledes regnet med to eller flere ganger.

Det samlede antal straffanger som i aarets løp sat i kredsfængslerne og de større hjelpefængsler, var 13 958 (nemlig 13 321 mænd og 637 kvinder). Av dem faldt paa Kristiania kredsfængsel 5 659 (5 386 mænd og 273 kvinder). Det samlede antal fanger som utstod frihetsstraf fordi de ikke hadde betalt bøter, var 11 578 (11 062 mænd og 516 kvinder); av dem sat 4 879 (4 660 mænd og 219 kvinder) i Kristiania kredsfængsel. Antallet av andre fanger som utstod frihetsstraf, var 2 380 (2 259 mænd og 121 kvinder). Av dette antal falder paa Kristiania kredsfængsel 780 (726 mænd og 54 kvinder).

Vand- og brødstraf — alene eller i forbindelse med anden frihetsstraf — er i aarets løp utholdt av 11 528 fanger (11 158 mænd og 370 kvinder), i gjennemsnit daglig 162,7 (156,8 mænd og 5,9 kvinder). 10 315 av vand- og brødfangerne (10 011 mænd og 304 kvinder), i gjennemsnit daglig 128 6 (124,6 mænd og 4,0 kvinder) sonet bøter. Andre straffanger som utholdt vand- og brødstraf, var 1 213 (1 147 mænd og 66 kvinder), daglig middeltal 34,1 (32,2 mænd og 1,9 kvinder).

Fængsel med haardt natteleie — alene eller i forbindelse med anden straf — har i driftsaaret været utholdt av 72 fanger (alle mænd) i tilsammen 1 187 dage. 10 mænd sonet bøter paa denne maate i 106 dage. Av andre straffanger utholdt 62 mænd dette slags fængsel i 1 081 dage.

Heftestraf utholdt i aarets løp 6 mænd i tilsammen 69 dage (derav ingen bøteavsonere).

Militær arrest utholdtes efter dom av 584 fanger i tilsammen 2 717 dage.

Straffetidens gjennomsnitlige længde utgjorde for samtlige straffanger: i kredsfængslerne 9,8 dage (for mænd 9,4 og for kvinder 16,8), i de større hjælpfængsler 6,5 (for mænd 6,4 og for kvinder 9,9), i de nævnte fængsler tilsammen 8,8 (for mænd 8,5 og for kvinder 15,7).

For bøteavsonere var den gjennomsnitlige straffetid i kreds- og hjælpfængslerne 6,1 dage (for mænd 5,8 og for kvinder 12,0).

For andre straffanger var middeltallet: i kredsfængslerne 25,6 dage (25,0 for mænd og 35,1 for kvinder), i de større hjælpfængsler 15,7 (15,5 for mænd og 19,6 for kvinder), i de nævnte fængsler tilsammen 22,1 (21,6 for mænd og 31,4 for kvinder). *

Antallet av fanger som ikke utstod straf (herunder medregnet 20 barn under 14 aar som foreløbig var anbragt i fængsel, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1896 § 17) var 4 916 (4 456 mænd og 460 kvinder).

Fængselstidens gjennomsnitlige længde for saadanne fanger var 12,6 dage.

Det daglige middeltal av straffanger i kredsfængslerne og de større hjælpfængsler i 1912—13 var 310 mænd og 27 kvinder, tilsammen 337 eller 2,1 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Av andre fanger var det daglige middeltal 153 mænd og 16 kvinder, tilsammen 169 eller 1,1 pr. 10 000 indbyggere.

Følgende opgave viser fangetallets bevægelse i aarets løp i alle kredsfængsler og større hjælpfængsler underrett:

	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ved aarets begyndelse hensat	277	26	134	8	411	34
I aarets løp er kommet ind	13 044	611	4 322	452	17 366	1 063
Samlet antal i aaret	13 321	637	4 456	460	17 777	1 097
I aarets løp er gaat ut	13 021	616	4 301	436	17 322	1 052
Ved aarets udgang hensat	300	21	155	24	455	45

Det høieste belæg paa samme tid av alle slags fanger underrett hadde Kristiania kredsfængsel med 285 fanger i hovedfængslet og annekset tilsammen. Dernæst kom Bergens kredsfængsel med 54 fanger.

Tabel 16 viser den tid de utgaaede straffanger har siddet i straf. Av tabellen fremgaar at straffetiden i 2 846 tilfælder (20,9 %) var 1—2 dage og i 7 937 tilfælder (58,2 %) fra 1—5 dage.

Tabel 17 viser fangernes alder. Av det samlede antal fanger i alderen 14—17 aar hadde Kristiania kredsfængsel 224, Bergens kredsfængsel 117, de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler tilsammen 176. Av fanger i alderen 18—20 aar hadde Kristiania kredsfængsel 804, Bergens kredsfængsel 206 og de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler tilsammen 807.

Av det hele belæg av straffanger i driftsaaret utgjorde fangerne i alderen 14—17 aar 1,5 % (208 gutter og 1 pike) og fangerne i alderen 18—20 aar 8,5 % (mandsfanger 8,2 % og kvindefanger 0,3 %), altsaa begge aldersgrupper tilsammen 10 %.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Kristiania kredsfængsel har der paa et samlet antal av 7 473 fanger været tildelt 17 refselsler for disciplinærforseelse. Av refselslerne faldt 14 paa mænd og 3 paa kvinder. Ingen fange blev refset mere end 1 gang. 8 refselsler faldt paa varetægtsfanger, derav de 2 paa kvinder og 9 paa straffanger, derav 1 kvinde. Av de refsede hensat 1 i annekset, resten i hovedfængslet. Forseelserne bestod i angrep paa cellevæggen, ødelæggelse av inventar o. l., ulovlig forbindelse og slet opførsel i almindelighet. Som refselsesmiddel har været anvendt vand og brød i 16 tilfælder og haardt natteleie i 1 tilfælde.

Foruten de nævnte refselsler har som tidligere en hel del fanger været tildelt advarsel eller irettesættelse for mindre forseelser. Endel har ogsaa været berøvet tillatte beskæftigelser eller begunstigelser.

Ingen forseelse ledet til retslig forføining.

Ingen rømning fandt sted.

5 fanger har i driftsaaret været belagt med tvangstrøje og 3 med jern paa grund av voldsom optræden. Den ene av de sidstnævnte var en kvindelig straffange.

Ved de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler har i driftsaaret 5 fanger været tildelt refselse, nemlig 3 i Skiens kredsfængsel, 1 i Trondhjems kredsfængsel og 1 i Gjøvik hjælpefængsel.

5 rømninger er foregaaet i driftsaaret, 1 fra Trondhjems kredsfængsel, 1 fra Gjøvik, 1 fra Holmestrand, 1 fra Kristiansund og 1 fra Trondhjems hjælpefængsler.

Desuten er der gjort 2 forsøk paa rømning, 1 fra Hønefoss og 1 fra Vik hjælpefængsel.

5. Arbeidsvirksomheten. I Kristiania kredsfængsel har ialt 727 fanger (627 mænd og 100 kvinder) været beskjæftiget med mere regelmæssig arbeide. Av dem var 585 (497 mænd og 88 kvinder) straffanger og 142 (130 mænd og 12 kvinder) varetægtsfanger. Mandsfangerne var sysselsat inden følgende arbeidsgrener: spikkearbeide 194, malerarbeide 97, skomakerarbeide 79, snekkerarbeide 75, sagarbeide 69, skrædderarbeide 43, blikkenslagerarbeide 21, smedarbeide 20, salmakerarbeide 9, kurvmakerarbeide 5, dreierarbeide 5, bokrevision 5, bokbinderi 3 og murerarbeide 2. Av kvindefangerne var 70 sysselsat med strikking og 30 med søm og lapping.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 11 576,65, utgifterne til materialer m. v. og arbeidspenger kr. 8 450,92. Nettoindtægten altsaa kr. 3 125,73.

Bergens kredsfængsel. Det samlede antal fanger som i driftsaaret har været i mere regelmæssig beskjæftigelse, var 506 mænd og 37 kvinder med et samlet antal arbeidsdage av 12 520. Av mandsfangerne var beskjæftiget med fiskeforsynsarbeide 200, drevplukking 180, rengjøringsarbeide 40, skomakerarbeide 22, malerarbeide 14, snekkerarbeide 13, vedsaging 12, mattearbeide 11, korkefænderarbeide 7, salmakerarbeide 5 og dreierarbeide 2. Alle 37 kvinder var beskjæftiget med strikking og lapping.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt beløp sig til kr. 2 249,33, utgifterne til kr. 1 492,48. Nettoindtægten altsaa kr. 756,85.

I de øvrige kredsfængsler har arbeidsdriften i alt væsentlig omfattet de samme arbeidsgrener som tidligere. Herom henvises til aarbøkerne 1904—05 og 1906.

Arbeidsdagenses antal er opgit at være: i Hamar kredsfængsel 1 200, i Skiens kredsfængsel 1 100, i Kristiansand kredsfængsel 900, i Stavanger kredsfængsel 1 050, i Molde kredsfængsel 547, i Trondhjems kredsfængsel 3 945, i Bodø kredsfængsel 700 og i Vadsø kredsfængsel 806. I Drammens kredsfængsel har fremdeles ingen arbeidsvirksomhet kunnet

drives paa grund av fangerummenes utilstrækkelighet og fra Tromsø kreds-fængsel er antallet av arbeidsdage ikke opgit.

I de fleste hjælpefængsler er der ogsaa drevet arbeidsvirksomhet paa samme maate som i kredsfængslerne. Av hjælpefængsler med forholdsvis stor arbeidsdrift kan særlig nævnes Trondhjems hjælpefængsel. Antallet av arbeidsdage i dette fængsel var 2 902. Bruttoindtægten av arbeidsdriften utgjorde kr. 5 008,00, utgifterne beløp sig til kr. 2 806,59. Nettoindtægten var altsaa kr. 2 201,41.

Av de øvrige hjælpefængsler kan nævnes Fredrikshald med 931 arbeidsdage, Sarpsborg med 721, Fredrikstad med 1 520 og Stavanger med 1 100.

6. Sjølepleien og undervisningen. Kristiania kredsfængsel. I hovedfængslet har der i driftsaaret som regel været avholdt gudstjeneste eller bibellæsning hver søndag (og 1ste helligdag under høitiderne) samtidig baade i mands- og i kvindefængslet. Gudstjenesten i mandsfængslet har fængselspresten selv avholdt, tildels hjulpet av presten i annekset, 3 andre prester og et par lægmænd. Gudstjenesten i kvindefængslet har været utført av biskop Hille og nogen interesserte damer. I annekset har prestens geistlige medhjelpør holdt 49 gudstjenester og har i regelen avlagt besøk hos fangerne hver uke.

I Skiens kredsfængsel har repræsentanter for indremissionen i likhet med tidligere aar holdt gudstjeneste i fængselsgangen. I Trondhjems kredsfængsel holdt presten andagt i fængslets korridor 1ste juledag og 1ste paaskedag.

Ved de øvrige fængsler har sjølepleien i regelen bare bestaaet i presternes besøk hos fangerne.

Undervisning har været meddelt i Kristiania, Kristiansand, Bergen og Bodø kredsfængsler samt i Kragerø, Larvik og Aalesund hjælpefængsler.

7. Kosten gir ikke anledning til nogen bemerkning.

8. Sundhetstilstanden. I Kristiania kredsfængsel har sundhetstilstanden i driftsaaret været meget god, og der indtraf intet tilfælde av epidemisk sygdom.

Lægens protokol viser at der i driftsaaret er notert 36 sygdomstilfælder hos mænd og 4 hos kvinder. I sykehus har været indlagt 28 fanger (27 mænd og 1 kvinde) og i sindssykeasyl 3 fanger (2 mænd og 1 kvinde). 11 fanger (alle mænd) har i fængslet været under observation med hensyn til sin sindstilstand. 5 av dem blev erklært sindssyke og 5 abnorme mens 1 tilfælde blev uavgjort. I 12 tilfælder er vand- og brødstraf omsat til fængsel paa almindelig fangekost.

En varetægtsfange berøvet sig livet ved hængning.

Om sundhetstilstanden i de øvrige kredsfængsler og større hjælpfængsler kan meddeles at 26 fanger blev indlagt i sykehus og 2 i sindssykeasyl. I 5 tilfælder blev vand- og brødstraf omsat til fængsel paa almindelig fangekost. 1 fange i Drammens kredsfængsel begik selvmord (ved hængning).

9. Bygningerne. Kristiania kredsfængsel. Det elektriske lysanlæg blev fuldført sommeren 1912 og besigtiget 3 oktober. Det har vist sig at være godt og besparende. Den i forrige aarbok nævnte forandring av cellevinduerne blev fortsat, og ved driftsaarets utløp hadde man 97 av de nye vinduer i bruk. Fængslet fik høsten 1912 indsat ny kjele til sit dampanlæg.

Ved Hamar kredsfængsel blev anskaffet ny dampkjele til centralopvarmningen.

I Drammens kredsfængsel blev der indlagt elektrisk lys i retslokalerne, fængslet med ganger og korridorer, vaktmesterens leilighet og betjentens rum. Fængslets mottagelsescelle som tidligere ogsaa var benyttet til ransakning av politiarrestanter og til opbevaring av disses effekter, blev gjort istand til bruk utelukkende for fængslet. Den tidligere indgang til dette rum fra den ytre gang blev muret igjen og ny døraapning sat ind til den indre fængselsgang. Et rum av fængselsbetjentens leilighet blev indredet til inventarrom, og kjøkkenet blev tillagt vaktmesterens leilighet og indredet til pikeværelse.

Skiens kredsfængsel. Det rum som bruktes til opbevaring av verktøi m. v. blev gjort istand til fangecelle. Paa loftet blev istedet indredet et litet rum til opbevaring av klær, og verktøiet blev opbevart i en disk med laak og solid laas, som blev opført paa fængselsgangen.

Kristiansands kredsfængsel. De 2 rum som tidligere benyttes til politiarrest, blev indredet til arbeidsrum.

Bergens kredsfængsel. For at vinde mere plads til fanger blev et rum som før hadde været brukt til rulle og opbevaring av tøi, omgjort til fangecelle, og i dets sted blev avpanelt et rum paa loftet.

Ved Tromsø kredsfængsel blev der opført nyt plankegjærde mellem den indre og ytre fængselsgaard. Bad blev indredet i fængslet og ny trappe til raadhusbygningen blev opført.

I Fredrikshalds hjælpfængsel blev indlagt nyt varmeapparat.

I Sarpsborg hjælpfængsel blev paa loftet indredet et rum til opbevaring av fangetøi og andet inventar.

Eidsberg hjælpfængsel. 23 oktober 1912 nedbrændte fængslets uthusbygning, hvori var bryggerhus, fjøs og stald m. v., likesom fængslets vedskur og gjærdet omkring den ytre fængselsgaard maatte rives ned for at redde fængslet og hovedbygningen. Nye uthusbygninger maatte derfor opføres. De var i det væsentligste færdig ved driftsaarets utgang.

Til Hortens hjelpefængsel blev anskaffet 12 nye celleovner og 1 ovn til slutterværelset.

I Larviks hjelpefængsel blev likeledes indsat nye ovner i samtlige celler undtagen 3.

Kristiansunds hjelpefængsel. Elektrisk lys blev indlagt overalt saavel i fængsels- som i retslokalebygningen.

Trondhjems hjelpefængsel. Fra 1 mai 1913 ophørte ordningen med bruken av fængslets kjelderrum til politiarrest

10 Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 18.

Til de i tabellen opførte indtægter kommer ogsaa de bidrag som av fængselsdistrikterne skal betales til statskassen i henhold til fængselslovens § 62. Det samlede bidrag i driftsaaret 1912—1913 utgjorde kr. 231 897,40.

Smaafængslerne 1912—1913.

Om fængslernes beliggenhet og fangerummenes antal i hvert fængsel henvises til tabel 19.

Antallet av smaaefængsler var ved driftsaarets begyndelse 97. Intet blev nedlagt i aaret og intet nyt oprettet.

Av tabel 20, hvori er utelatt de fængsler som ikke hadde noget fangebelæg i aaret, sees at der i smaaefængslerne i 1912—13 sat 492 varetægtsfanger (473 mænd og 19 kvinder) og 285 straffanger (276 mænd og 9 kvinder), altsaa i det hele 777 fanger (749 mænd og 28 kvinder). Det gjennemsnitlige daglige belæg var 12,2 varetægtsfanger og 2,2 straffanger, tilsammen 14,4.

Indtægterne ved smaaefængslerne var i 1912—1913 kr. 192,01 og utgifterne kr. 24 329,65 (tabel 21).

Tvangsarbeidshusene 1912—1913.

I driftsaaret 1912—13 var bare 2 tvangsarbeidshus i virksomhet, nemlig Kristiania tvangsarbeidsanstalt (for mænd fra hele riket) og Arbeidshuset for Kvinder i Kristiania (for kvinder fra hele riket), jfr. tabel 22.

Tabellerne 23—29 indeholder forskjellige oplysninger om de i driftsaaret efter løsgjængerloven indsatte tvangsarbeidere. I tabel 23 er meddelt oplysning om den samlede tilgang og avgang av tvangsarbeidere i driftsaaret, mens tabellerne 24—29 bare omfatter de efter ny dom [indsatte tvangsarbeidere.

Av tabel 23 vil sees at der i 1912—1913 ialt indsattes 129 mænd og 47 kvinder efter løsgjængerloven samt 1 mand efter straffelovens § 39. Ved driftsaarets slutning var der 18 mænd og 19 kvinder mere i tvangsarbeidshusene end ved driftsaarets begyndelse.

Tabel 24 viser de indkomne tvangsarbeideres forseelser. Av mændene var det største antal (80,4 %) sat ind for forseelse mot løsgjængerlovens §§ 16—19, mens av kvinderne det største antal (67,4 %) var sat ind for forseelse mot § 4.

Tabel 25 gir oplysning om hvor lang tid de indkomne tvangsarbeidere blev sat ind paa. Av tabellen fremgaar at de fleste mænd (52,9 %) kom ind paa en tid av 18 maaneder. Av kvinderne blev 58,1 % sat ind paa en tid av 3 aar.

Tabel 26 viser tvangsarbeidernes alder ved indkomsten. Som det vil sees var det største antal mænd (36,3 %) i alderen mellem 30 og 39 aar. Det største antal kvinder (32,6 %) var i alderen mellem 25 og 29 aar.

Tabel 27 angaar tvangsarbeidernes egteskabelige stilling.

Tabel 28 indeholder oplysning om tvangsarbeidernes fødeland. Samtlige i dette driftsaar indkomne tvangsarbeidere var født i Norge.

Tabel 29 viser tvangsarbeidernes bosted. Paa Kristiania falder der 34,3 % mænd og 65,1 % kvinder, paa Bergen 9,8 % mænd og 20,9 % kvinder, paa de øvrige byer 41,2 % mænd og 13,9 % kvinder. Fra landdistrikterne indsattes bare 1 mand og 1 kvinde. For 13,7 % av mændene var bostedet ikke opgit.

Følgende yderligere oplysninger kan meddeles om Arbeidshuset for Kvinder.

Det samlede antal tvangsarbeidsdage i driftsaaret har været 24 765 og middeltallet av tvangsarbeidersker 67,85. Det høieste belæg i aaret har været 76 og det laveste 55.

Ved driftsaarets utgang var

55	—, —	i 1ste klasse,
5	—, —	i 2den „
14	—, —	i 3dje „

19 tvangsarbeidersker er i driftsaaret tildelt refselse for disiplinærforseelse, nemlig 10 for opsætsighet og upassende opførsel mot opsynet, 7 for ufredelig forhold til andre piker, 1 for beskadigelse av bygningerne og 1 for upassende opførsel i almindelighet. Som refselse har i 1 tilfælde været anvendt vand og brød samt arbeidsberøvelse, i de øvrige 18 tilfælder har refselsen bestaaet i nogen dages middagsberøvelse. 3 tvangsarbeidersker har været refset 2 ganger, alle de øvrige 1 gang hver. De refsedes antal utgjør 14,7 % av det samlede antal tvangsarbeidersker.

Antallet av brev sendt av tvangsarbeiderskerne har været 603, antal motagne brev 401 og antal besøk 212.

99 tvangsarbeidersker har sendt brev, 90 har mottatt brev, 58 har mottatt besøk, mens 8 hverken har skrevet eller faat brev eller mottatt besøk. Nogen av disse sidste var dog saa nylig kommet ind i arbeidshuset at der endnu ikke var adgang for dem til brevveksling og besøk.

5 tvangsarbeidersker blev ikke løslatt paa prøve paa grund av daarlig forhold efter tidligere prøveløsladelse.

2 av de paa prøve løslatte blev fritat for politiopsigt.

Om den geistlige virksomhet i Arbeidshuset for Kvinder henvises til avsnittet om „sjælepleien og undervisningen“ under landsfængslerne.

Det samlede antal arbeidsdage har været 19 841 og dage uten arbeide 4 924, hvorav 4 173 søn- og helligdage, 659 sykedage, 25 dage paa grund av refselse og 67 dage av andre grunde (i ind- og utgangscelle). Av det samlede antal tvangsarbeidsdage utgjorde arbeidsdagene 80,12 % og dagene uten arbeide 19,88 %, hvorav søn- og helligdagene utgjorde 16,85 %, sykedagene 2,66 %, dagene paa grund av refselse 10,0 % og av andre grunde 0,27 %.

Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide for arbeidshuset selv i forbindelse med landsfængslet 582 dage (2,93 %), for andre fængsler 1 550 dage (7,81 %), for andre offentlige indretninger 2 540 dage (12,80 %), for kommunale indretninger 610 dage (3,08 %) og forøvrig 14 559 dage (73,38 %).

Følgende opgave viser antallet av tvangsarbeidersker som gjennemsnitlig daglig har arbeidet i de forskjellige arbeidsgrener:

Spinding, vævning, strikking m. v.	30,88
Drevplukking	0,13
Søm	8,62
Vask	20,39
Rengjøring	1,91
Diverse arbeider	3,34

I aarets løp har der været tilstaat arbeidspenger til 95 tvangsarbeidersker til et samlet beløp av kr. 997,66. Ved aarets utgang utgjorde beløpet av de tvangsarbeiderskerne tilkommende arbeidspenger kr 851,10. 35 tvangsarbeidersker har i aarets løp sendt hjem endel av sine arbeidspenger til hjelp for trængende slegtninger til et samlet beløp av kr. 167,25.

Av det samlede antal tvangsarbeidsdage har der været 24 669 dage med almindelig kost, 64 dage med berøvelse av enkelte maaltider, 3 dage med vand og brød og 29 dage, hvori der av lægen var foreskrevet avvikelser fra den almindelige kost. Desuten har der været utdelt 18 422 portioner av eftermiddagskost og 5 044 ekstraforpleininger utenfor dem som forordnes av lægen.

Ved O p s t a d tvangsarbeidshus blev byggearbeidet paa tomten fortsat med opførelse av maskinistbolig, hvor fundamenteringen var færdig og tømmerarbeidet igang.

Opførelsen av hovedbygningen har været fortsat. Ved driftsaarets slutning var bygningen muret op til 3die etages gulv og de dertil hørende gulvstøpningsarbejder færdige indtil denne højde.

Kriminalasylet 1912—1913.

Ved driftsaarets begyndelse — 1 juli 1912 — var i Kriminalasylet	32 syke
I aarets løp kom der ind.	1 —
	Tilsammen 33 syke
I aarets løp blev skrevet ut	1 —
Tilbage ved driftsaarets utgang	32 syke.

Av de 32 syke som var i asylet ved driftsaarets begyndelse, var 12 overført fra landsfængsel. Den i aarets løp indkomne syke blev ogsaa overført fra landsfængsel (Akershus).

De i driftsaaret behandlede syke er opført som lidende av følgende sindssygdomme :

	Henliggende ved driftsaarets begyndelse.	Tilkommet i aarets løp.	Tilsammen behandlet.	Utskrevet.			Døde.	Tilbakeiggende ved aarets utløp.
				Helbredet.	I bedring.	Uhelbredet.		
Melancholia	1	-	1	-	-	-	-	1
Amentia	1	-	1	-	-	-	-	1
Dementia	10	-	10	-	-	-	-	10
Paranoia	3	-	3	-	-	-	-	3
Insania periodica	2	-	2	-	-	-	-	2
— hypochondrica	2	-	2	-	-	-	-	2
— degenerativa	5	1	6	1	-	-	-	5
Alcoholismus	4	-	4	-	-	-	-	4
Idiotia	4	-	4	-	-	-	-	4
	32	1	33	1	-	-	-	32

Det samlede antal forpleiningsdage i driftsaaret utgjorde 11 580. Det daglige middeltal av syke har været 31,7.

Tvangsmidler har i driftsaaret ikke været anvendt.

Av sikkerhetshensyn eller efter eget ønske har i 46 tilfælder enkelte syke i driftsaaret til stadighet eller leilighetsvis været isolert i tilsammen 3 793 dage.

Arbeidsvirksomheten har bestaaet i renhold, drevplukking, vedsaging, skrædderarbeide, malerarbeide, murerarbeide, garnbinding og poseklistring.

Om asyllets indtægter og utgifter henvises til tabel 30.

Fangetransport 1912—1913.

Ved kongelig resolution av 23 august 1912 blev utkast til forskrifter angaaende norske fartøiers forpligtelse til at medbringe fængslede personer i henhold til lov om den konsulære retspleie av 29 mars 1906, § 21, bifaldt og besluttet sat i kraft fra 1 januar 1913.

I anledning av at lensmændene i Smaalenene opsa de gjældende fangeføringskontrakter og derved mente at kunne fri sig for sin fangeføringspligt, skrev Fængselsstyrelsen i brev til amtmanden i Smaalenenes amt av 27 mai 1913, at man ansaa lensmændene forpligtet til at utføre fangeføring.

Med hensyn til godtgjørelsen for transporterne fandt man imidlertid at der kunde være grund til at forsøke en ny ordning. Man bestemte derfor at fangeføringen fra 1 juni 1913 blir at utføre paa de betingelser at lensmændene faar vanlig skyss- og kostgodtgjørelse for sig selv og efter regning faar godtgjort sine nødvendige utlæg for fangen og i tilfælde for vaktkar.

Lignende bestemmelse blev ved skrivelse av 27 juni 1913 tatt for lensmanden i Elverum (Hedemarkens amt), og ved skrivelser av 28 juni s. a. for lensmændene i Lesje og Dovre (Kristians amt), lensmændene i Lunde og Tinn (Bratsberg amt) og lensmanden i Fuse (Nordre Bergenhus amt). Likesaa ved skrivelse av 3 september 1913 for politibetjentene Nordland og Nylén, Saaheim, efterat den i 1910 oprettede fangetransportkontrakt med dem var bortfaldt 30 april 1913.

Utgifterne ved fangetransport (bortset fra transport til tvangsarbeidsanstalter) var i 1912—1913 kr. 59 030,85.

Omsorgen for løslatte.

Til opklødning av fanger som blev løslatt fra landsfængslerne i 1912—1913, bruktes ved Bodsfængslet kr. 2 584,22, ved Akershus landsfængsel kr. 2 006,19, ved Trondhjems landsfængsel kr. 1 666,11 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 681,14.

Til hjemsendelse for fængslets regning blev der ved Bodsfængslet brukt kr. 1 002,05, ved Akershus landsfængsel kr. 322,20, ved Trondhjems landsfængsel kr. 713,30 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 506,20.

Av de i 1912—1913 løslatte hadde 182 fanger fra Bodsfængslet i inde-staaende arbeidspenger kr. 1 615,68, 73 fanger fra Akershus landsfængsel kr. 1 448,89, 58 fanger fra Trondhjems landsfængsel kr. 1 367,82 og 25 fanger fra Landsfængslet for Kvinder kr. 284,20.

Av de fra kreds-fængslerne og de større hjelpefængsler løslatte blev ca. 1 000 trængende fanger understøttet med uundværlige beklædningsgjenstande. 545 av dem var løslatt fra Kristiania kreds-fængsel.

Av selskaper hvis formaal er at understøtte løslatte fanger, fandtes i 1912—1913 følgende:

Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere.

Kristiania fængsels-selskap.

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere.

Smaalenenes amts fængsels-selskap.

Hamar distrikts fængsels-selskap.

Larviks fængsels-selskap.

Stavanger fængsels-selskap.

Bergens fængsels-selskap.

Trondhjems fængsels-selskap.

Nordlands amts fængsels-selskap.

Tromsø amts fængsels-selskap.

De to førstnævnte foreninger driver i fællesskap „Kristiania fængsels-selskapers arbeidskontor“. Dette yder ogsaa hjelp til løslatte fangers familier.

„Foreningen for løslatte“ i Kristiania og „Trondhjems fængsels-selskap“ understøtter desuten løslatte tvangsarbeidere og deres familier.

Stortinget bevilget for budgetterminen 1912—1913 et statsbidrag til foreninger for understøttelse av løslatte straffanger, stort kr. 5 500,00, som av

Justisdepartementet blev fordelt saaledes: Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania straffearbejdsanstalter løslatte forbrydere kr. 1 700,00, Kristiania fængselselskap kr. 1 300,00, Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere kr. 400,00, Smaalenenes amts fængselselskap kr. 50,00, Hamar distrikts kr. 50,00, Larviks kr. 50,00, Stavangers kr. 500,00, Bergens kr. 600,00, Trondhjems kr. 700,00, Tromsø amts kr. 150,00.

Desuten var der av Stortinget bevilget kr. 6 000,00 til Selskapet til hjælp for hjemløse ungdom, kr. 2 000,00 til Kristiania indremissions hjem „Ebenezer“, kr. 4 000,00 til Frelsesarmeens redningshjem for faldne kvinder i Kristiania, kr. 3 000,00 til Kvindehemmet paa Grini i Bærum, kr. 1 500,00 til kvindehemmet „Nygjerdet“ i Bergen, kr. 1 500,00 til Rednings- og arbeidshjemmet for Kvinder i Bergen og kr. 2 000,00 til Kvindehemmet i Trondhjem.

Av beretningen om Kristiania fængselselskapers arbeidskontor for 1912 meddeles følgende: Kontoret har i 1912 været ledet i samme spor som i tidligere aar. Man har ogsaa i aar set sig istand til mere at ta sig av fangers familier. For end mere at fremme dette arbeide blev der fra januar 1913 for de midler som den nedlagte forening „Hjælp til Selvhjælp for fangers familier“ hadde stillet til disposition for kontoret, ansat en kvindelig assistent til at besøke og tilse trængende familier.

I 1912 henvendte 246 personer sig til arbeidskontoret for første gang. Av disse var 58 løslatt fra Bods-fængslet, 19 fra Akershus landsfængsel, 19 fra Landsfængslet for Kvinder, 98 (89 mænd og 9 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 8 fra andre fængsler, 28 fra Kristiania tvangsarbejdsanstalt og 8 fra Arbeidshuset for Kvinder. Desuten blev der ydet første gangs hjælp til 8 fangers familier. Av tidligere understøttede henvendte 422 personer sig paany til kontoret. Av dem var 74 løslatt fra Bods-fængslet, 107 fra Akershus landsfængsel, 44 fra Landsfængslet for Kvinder, 102 (97 mænd og 5 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 10 fra andre fængsler, 42 fra Kristiania tvangsarbejdsanstalt og 19 fra Arbeidshuset for Kvinder. Endvidere blev 24 fangers familier understøttet paany. Det samlede antal løslatte fanger og tvangsarbejdere (eller deres familier) som søkte understøttelse gjennem kontoret, var saaledes 668. Av dem blev 32 avvist eller henvist andetsteds og 22 mottok ikke tilbudt hjælp. De øvrige 614 blev hjulpet paa følgende maate: skaffet fast plads tillands 50, tilsjøs 50, skaffet midlertidig arbeide 16, skaffet redskaper eller materialer 34, skaffet reisebidrag indenlands 60 og til utlandet 11, skaffet losji, mat og klær 353 og anden hjælp 40.

De penger som i 1912 er blit anvendt til understøttelse — utredet av Kristiania fængselselskap og Foreningen for løslatte — fordeler sig saaledes:

paa Kristiania kreds fængsel	kr. 1 347,68
„ Bods fængslet	„ 2 396,57
„ Akershus lands fængsel	„ 1 345,62
„ Lands fængslet for Kvinder	„ 670,69
„ Kristiania tvangsarbeidsanstalt	„ 862,88
„ Arbeidshuset for Kvinder	„ 262,37
„ familier	„ 656,00

Tilsammen kr. 7 541,81

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere har i 1912 understøttet 34 personer med tilsammen kr. 263,90.

Smaalenenes amts fængselselskap har i aarets løp ydet understøttelse til 10 personer med et samlet beløp av kr. 48,53.

Hamar distrikts fængselselskap har hjulpet 1 løslatt med kr. 20,00.

Larviks fængselselskap har understøttet 17 personer med en utgift av kr. 62,05.

Av Stavanger fængselselskap er i aarets løp anvendt kr. 444,53 til understøttelse av 62 personer.

Bergens fængselselskap har i 1912 ydet hjelp til 65 personer, hvorav enkelte har været anbragt i indremissionens redningshjem. Av regnskapet fremgaar at den samlede understøttelse har været kr. 1 143,11, som fordeler sig paa følgende poster: til reisehjelp kr. 224,07, til kost og losji kr. 122,05, til klær kr. 355,55, til materialer og verktøi kr. 59,20, til husleie og kontant kr. 374,80 og til indløsning av pantsat tøi kr. 12,44.

Av Trondhjems fængselselskap er der i driftsaaret 1 juli 1912—30 juni 1913 ydet 230 understøttelser til 123 personer til et samlet beløp av kr. 2 679,65. Desuten har fængselselskapet bidrat kr. 225,00 til Trondhjems redningsmission.

Fra Nordlands amts fængselselskap foreligger ingen beretning for aaret 1912.

Tromsø fængselselskap har ydet understøttelse til 4 personer med et samlet beløp av kr. 342,35.

Foruten av fængselselskaperne er der i enkelte byer ydet understøttelse til løslatte fanger av midler bevilget av brændevins- eller ølsamlag.

Efter de av selskaperne utgivne beretninger har man i tabel 31 meddelt en oversigt over medlemsantal, indtægter og utgifter.

Tabel 1. Landsfængslerne.

<p>1. Bods-fængslet i Kristiania (for ca. 230 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel indsattes fra driftsaarets begyndelse :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen var under 24 aar, 2) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 24, men ikke 50 aar, var ilagt straf af fængsel i ikke over 3 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet. Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bods-fængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 24 aar gamle og ikke kunde tale norsk. <p>Fra 22 februar 1913 blev disse regler forandret saaledes : I Bods-fængslet indsattes :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mænd fra hele riket som ved indsættelsen var under 25 aar, 2. Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 25, men ikke 30 aar, var ilagt straf af tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet mere end én gang, 3. Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 30 aar, var ilagt straf af tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet. Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bods-fængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 25 aar gamle og ikke kunde tale norsk.
<p>2. Akershus landsfængsel i Kristiania (for ca. 300 mænd)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Oslo, Akershus, Smaalenenes, Hedemarkens og Kristians, Buskerud, Bratsberg, Nedenes eller Lister og Mandal lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde ind-sættes i Bods-fængslet.</p>
<p>3. Trondhjems landsfængsel (for ca. 120 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Stavanger, Bergen, Bergenhus, Romsdals, Trondhjems, Nordlands, Tromsø eller Finmarkens lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde ind-sættes i Bods-fængslet.</p>
<p>4. Landsfængs- let for Kvinder i Kristiania (for ca. 85 fanger.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat kvinder fra hele riket som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover,</p>

Tabel 2. Fangetallet.	Bodsfængslet.	Akershus l.	Trondhjems l.	Ialt mænd.	L. for Kvinder.		
					Landsfængselsfanger.	Kredsfængselsfanger.	Tils.
Hensittende 1 juli 1912	142	170	72	385	32	8	40
Tilgang:							
A. Efter de almindelige indsættelsesregler:							
Indsat efter dom:							
a) personer løslatt paa prøve	21	9	9	39	6	-	6
b) andre	186	85	49	320	26	-	26
Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	13	1	4	18	1	-	1
Overført fra andet landsfængsel	3	8	-	11	-	-	-
Kommet tilbage fra sykehus eller sindssykeasyl	3	10	2	15	4	-	4
Kommet tilbage fra varetægtsf. (transport)	4	-	-	4	-	-	-
Gjenindsat efter strafafbrydelse	-	-	-	-	-	-	-
— — rømning	-	-	1	1	-	-	-
— — rømning fra sykehus	1	-	-	1	-	-	-
Indsat som varetægtsfange	-	-	1	1	-	-	-
B. Indsat i landsfængsel istedenfor i kreds-:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	447	447
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	3	3
Overført fra kredsfængsel:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	9	9
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	2	2
Samlet tilgang	231	113	66	410	37	461	498
Ialt fanger i aaret	373	283	138	794	69	469	538
Avgang:							
A. Fanger indsat efter de almindelige regler:							
Løslatt paa prøve	85	26	23	134	16	-	16
— efter endt straf	110	94	34	238	13	-	13
— efter benaadning:							
a) paa prøve	8	5	5	18	1	-	1
b) endelig	-	2	-	2	1	-	1
Døde	-	-	1	1	-	-	-
Overført til andet landsfængsel	8	2	1	11	-	-	-
— - sykehus eller sindssykeasyl	6	16	1	23	4	-	4
— - varetægtsfængsel (transport)	4	-	-	4	-	-	-
Løslatt efter strafafbrydelse	-	-	-	-	-	-	-
Rømt	-	-	-	-	-	-	-
Overført til kreds- eller hjælpefængsel	-	-	1	1	-	-	-
B. Kredsfængselsfanger løslatt:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	438	438
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	5	5
Samlet avgang	221	145	66	432	35	443	478
Fangetal 30 juni 1913	152	138	72	362	34	26	60
Samlet antal fangedage i driftsaaret	53 032	58 855	29 122	141 009	12 248	8 924	21 172
Daglig middeltal av fanger	145,29	161,25	79,79	386,33	33,56	24,45	58,01
Høieste fangetal	160	175	94	339	39	39	75
Laveste fangetal	133	138	67	299	29	6	88

Tabel 2 (forts.).		Bodsfængslet.	Akershus If.	Trondhjems If.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
						Landsfængselsfanger.	Kredsfængselsfanger.	
							Efter dom.	Til soning av bøter.
Indkommet i juli	1912	18	9	5	32	-	2	33
— - august	—	15	13	2	30	2	-	39
— - september	—	17	11	7	35	8	1	20
— - oktober	—	24	9	11	44	4	-	52
— - november	—	18	10	11	39	4	-	22
— - december	—	18	13	8	39	5	-	40
— - januar	1913	20	16	7	43	2	-	50
— - februar	—	24	3	3	30	2	1	33
— - mars	—	22	7	3	32	-	-	33
— - april	—	17	8	3	28	2	1	55
— - mai	—	12	7	5	24	3	-	32
— - juni	—	26	7	1	34	5	-	47
Utgaat i juli	1912	17	13	5	35	2	-	17
— - august	—	19	12	6	37	3	1	32
— - september	—	18	13	4	35	6	2	35
— - oktober	—	21	9	4	34	1	-	35
— - november	—	16	13	4	33	1	-	33
— - december	—	8	9	3	20	4	-	43
— - januar	1913	22	11	3	36	3	-	44
— - februar	—	24	14	9	47	1	-	25
— - mars	—	19	11	8	38	4	-	37
— - april	—	21	10	7	38	6	1	53
— - mai	—	18	15	7	40	1	1	41
— - juni	—	18	15	6	39	3	-	43
Fangetal 1 juli	1912 om morgenen	142	170	72	384	32	-	8
— 1 august	— - -	143	166	72	381	30	2	24
— 1 september	— - -	139	167	68	374	29	1	31
— 1 oktober	— - -	138	165	71	374	31	-	16
— 1 november	— - -	141	165	78	384	34	-	33
— 1 december	— - -	143	162	85	390	37	-	22
— 1 januar	1913 -	153	166	90	409	38	-	19
— 1 februar	— - -	151	171	94	416	37	-	25
— 1 mars	— - -	151	160	88	399	38	1	33
— 1 april	— - -	154	156	83	393	34	1	29
— 1 mai	— - -	150	154	79	383	30	1	31
— 1 juni	— - -	144	146	77	367	32	-	22

Tabel 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1913.		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Antal fanger i 1ste klasse		72	51	39	162	16
—»— 2den —		61	45	15	121	11
—»— 3dje —		10	29	15	54	2
—»— 4de —		8	11	3	22	5
—»— 5te —		1	2	-	3	-
Ialt		152	138	72	362	34

Tabel 4. Disciplinære forseelser og refselsler.		B.	A.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:						
Opsætsighed, ulydighed, upassende opførsel mot funktionærene	7	20	6	33	1	
Rømning og forsøk derpaa	2	-	1	3	-	
Besiddelse av utillatte gjenstande (fuskearb.) Meddelelse til medfange	43	-	-	43	-	
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til medfange	-	6	-	6	1	
Arbeidsvægring	-	13	1	14	-	
Dovenskap, slet arbeide	4	-	1	5	-	
Beskadigelse av bygninger og inventar m. v. Anden upassende eller uanstændig opførsel	11 16	3 7	- 1	14 24	- -	
Ialt	83	50	10	143	2	
Refselsler:						
Indskrænkning av cellebesøk	-	-	-	-	-	
Negtelse av beskjæftigelse	-	-	-	-	-	
Berøvelse av enkelte maaltider	1	19	2	22	2	
Inddragning av arbeidspenger	-	-	-	-	-	
Nedsættelse i klasse	25	8	-	33	-	
Indsættelse i straffecelle	42	-	8	50	-	
Indsættelse i enrum efter fl. § 30, nr. 7 .	2	-	1	3	-	
Haardt natteleie	5	6	5	16	-	
Vand og brød	38	18	1	57	-	
Mørk celle	-	-	-	-	-	
Legemlig refselse	-	-	-	-	-	
Ialt	113	51	17	181	2	
Det antal ganger refselsler har været ilagt . .	74	42	10	126	2	
Antallet av refsede personer	41	29	10	80	2	
Procent av det samlede fangetal	11,0	10,2	7,2	10,1	5,4	

Tabel 5. Arbeidsvirksomheten.		B.	A.	T.	M.	K.
Samlet antal arbeidsdage	43 061	46 100	23 315	112 476	10 021	
Samlet antal fangedage uten arbeide	9 971	12 755	5 807	28 533	2 343	
Derav: Søn- og helligdage	8 909	9 803	4 888	23 600	2 076	
Sykedage	635	1 579	226	2 440	121	
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudyktighet forøvrig	50	293	290	633	-	
Dage uten arbeide paa grund av refselse,	145	120	24	289	-	
Dage uten arbeide av andre grunde	232	960	379	1 571	146	

Tabel 5 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder
Av det samlede antal fangedage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene	%	81,20	78,33	80,06	79,77	81,05
Fangedagene uten arbeide	%	18,80	21,67	19,94	20,23	18,95
Derav: Søn- og helligdage	%	16,80	16,66	16,78	16,74	16,79
Sykedage	%	1,20	2,68	0,78	1,73	0,98
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet for- øvrig	%	0,09	0,50	1,00	0,45	-
Dage uten arbeide paa grund av refselse	%	0,27	0,20	0,08	0,20	-
Dage uten arbeide av andre grunde	%	0,44	1,63	1,30	1,11	1,18
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:						
for fængslet selv		10 887	8 101	4 149	23 137	1 622
for andre fængsler		123	451	19	593	2 420
for andre offentlige indretninger		601	7 951	2 279	10 831	1 810
for kommunale indretninger		-	82	-	82	550
forøvrig		31 450	29 515	16 868	77 833	3 619
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene for fængslet selv	%	25,28	17,57	17,80	20,57	16,19
— for andre fængsler	%	0,29	0,98	0,08	0,53	24,15
— for andre off. indretninger	%	1,40	17,25	9,77	9,63	18,06
— for kommunale indretninger	%	-	0,18	-	0,07	5,49
— forøvrig	%	73,03	64,02	72,35	69,20	36,11
Antal fanger som gjennomsnittlig daglig arbeidet i følgende arbeidsgrener:						
Snekkerarbeide		41 8	47,8	20,9	110,5	-
Leketøiarbeide, traskjærerarbeide m. v.		8,0	16,0	6,8	30,8	-
Kurvmaker- og stolmakerarbeide		5,8	2,3	1,8	9,9	-
Dreierarbeide		4,4	2,1	2,3	8,8	-
Bødkerarbeide		-	1,7	-	1,7	-
Smedarbeide		5,4	14,0	6,3	25,7	-
Blikkenslagerarbeide		0,6	4,3	0,8	5,7	-
Malararbeide		6,8	13,5	7,2	27,5	-
Hjulmakerarbeide		0,2	-	-	0,2	-
Skomakerarbeide		3,0	14,5	6,1	23,1	-
Salmakerarbeide		1,2	7,6	0,7	9,5	-
Skrædderarbeide		4,0	2,0	1,3	7,3	-
Murararbeide og utarbeide		8,2	2,7	-	10,9	-
Spinding, strikking, vævning m. v.		-	-	-	-	13,4
Dunrensing		-	-	2,3	2,3	-
Børste- og mattearbeide samt uld- og drevplukking		8,8	1,9	0,4	11,1	5,8
Stenhuggerarbeide		-	1,0	-	1,6	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.		21,2	-	-	21,2	-
Avskrivning og bokrevision		3,3	-	-	3,3	-
Søm		-	-	-	-	5,0
Kjøkkenarbeide		2,1	2,6	3,2	7,9	2,8
Vask		3,0	2,1	1,5	6,6	-
Rengjøring av fængslet		7,1	7,0	5,1	19,2	2,5
Vedhugging og sagarbeide		3,2	-	1,7	4,9	-
Fyrbøterarbeide		1,6	1,0	-	2,6	-
Jorddyrkningsarbeide		-	-	¹⁾ 6,2	6,2	-
Diverse arbeider		1,9	6,9	2,1	10,9	3,4

¹⁾ Det gjennomsnittlige daglige antal fanger som ved Trondhjems landsfængsel har været beskjøftiget med jorddyrkningsarbeide, har i virkeligheten været betydelig større, da middeltallet er regnet ut efter antallet av arbeidsdage i et helt aar, mens arbeidet med jorddyrkning (paa Mæresmyren) bare har været drevet i sommermaanederne.

Tabel 5 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Bruttoindtægt av arbejdsdriften: ¹⁾						
a) ved arbeide av fabrikater til salg og arbeide for fremmede	kr.	43 863,32	100 067,47	40 910,75	184 941,54	50 416,98
b) ved arbeide for fængslet selv	-	16 735,05	13 769,85	7 954,26	38 459,16	3 473,00
Tilsammen	kr.	60 598,37	113 837,32	48 965,01	223 400,70	53 889,98
Utgifter til materialer m. v.	-	32 593,62	66 740,35	22 910,75	122 244,72	27 309,82
Nettoindtægt av arbejdsdriften	kr.	28 004,75	47 096,97	26 054,26	101 155,98	26 580,16
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange aarlig	-	192,75	292,08	326,53	261,84	211,20
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange for virkelige arbejdsdage	-	0,65	1,02	1,11	0,90	0,89
Værdien av fabrikkatbeholdningerne 30 juni 1913.	kr.	21 663,39	31 018,25	12 854,28	65 535,92	24 239,00
Antal fanger som har været tilstaaet arbejds- penger		268	144	124	536	41
De tilstaaede arbejdspengers samlede beløp	kr.	1 582,36	1 693,09	1 299,70	4 575,15	337,56
Beløpet av arbejdspenger som tilkom fangerne ved aarets utgang	-	757,80	2 239,11	1 081,02	4 077,93	586,74
Antal fanger som i aarets løp har anvendt arbejdspenger til hjælp for slegtninger m. v.		4	22	18	44	2
Det samlede beløp som er anvendt paa denne maate	kr.	44,99	192,50	171,95	409,44	15,00

Tabel 6. Undervisningen.		B.	A.	T.	M.	K.
Skolepligtige fanger						
Herav: mottok undervisning i skole		289	95	34	418	20
mottok undervisning utenfor skole (regl. §§ 17—19)		92	52	23	167	17
mottok ikke undervisning (regl. § 12)		45	8	-	53	-
Av fanger over 30 aar undervistes		152	43	11	206	3
Undervisning i fremmede sprog er meddelt		-	1	5	6	4
Undervisning i sang er meddelt		33	4	10	47	-
Fanger i skolens 1ste avdeling		30	16	-	46	17
2den avdeling	²⁾ 92	24	6	6	122	8
3dje avdeling		-	15	14	29	9
Av de i aaret utgaaede fanger som er prøvet, kunde ved indsættelsen		-	13	8	21	-
hverken læse eller skrive		-	-	-	-	-
ikke læse		-	-	-	-	-
ikke skrive		-	4	-	4	2
Ved utgangen kunde		-	-	-	-	-
hverken læse eller skrive		-	-	-	-	-
ikke læse		-	-	-	-	-
ikke skrive		-	4	-	4	2

¹⁾ For kvindeanstaltens vedkommende er de opførte indtægter og utgifter fælles for Landsfængslet og det dertil knyttede Arbejdshus for Kvinder, da der ikke er ført særskilte opgaver for fanger og tvangsarbeidere.

²⁾ Bods-fængslets skole har bare én avdeling.

Tabel 6 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Ved indsættelsen havde						
gode kristendomskundskaper		99	110	54	263	13
daarlige —«—		121	16	8	145	19
Ved utgangen havde						
gode kristendomskundskaper		158	120	57	345	20
daarlige —«—		63	6	5	74	12

Tabel 7. Brevveksling og besøk.		B.	A.	T.	M.	K.
Antal brev, sendt av fangerne		621	489	473	1 583	228
Antal brev, indløpet til fangerne		599	466	569	1 634	215
Antal besøk		266	280	53	599	82
Antal fanger som har sendt brev		246	161	91	498	60
Antal fanger som har faat brev		217	143	92	452	59
Antal fanger som har mottat besøk		138	106	26	270	31
Antal fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk		110	89	24	223	7
De sidst anførte fanger utgjør følgende pro- cent av det samlede antal fanger		29,5	31,4	17,4	28,1	10,1

Tabel 8. Kosten.		B.	A.	T.	M.	K.
Dage med almindelig fangekost efter kost- reglementets §§ 1—4.		52 670	58 560	29 031	140 261	18 973
— med berøvelse av enkelte maaltider.		-	75	13	88	47
— med vand og brød		132	74	30	236	-
— med avvikelse fra den almindelige kost efter lægens forskrift, jfr. reglm. § 10		230	146	48	424	16
Portioner av eftermiddagskost efter regle- mentets § 7		-	47 671	21 078	68 749	10 029
Ekstraforpleininger utenfor dem som lægen har forordnet efter reglementets § 10		19 074	2 840	2 606	24 520	34
Den daglige utgift til kost pr. fange . . . kr.		0,36	0,41	0,45	0,40	1) 0,33

1) Den her opførte daglige utgift gjælder fanger og tvangsarbeidere tilsammen.

Tabel 9. Sykestatistik.	Bods- fængs- let.	Akers- hus- lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.
Tilbakeiggende fra forrige aar	-	8	-	8	-
Tilkommet i aaret	50	129	19	198	17
Samlet antal tilfælder	50	137	19	206	17
Derav: epidemiske og andre smitsomme sygdommer	18	28	5	51	8
— andre indvortes sygdommer	20	93	10	123	9
— kirurgiske sygdommer og hudsyg- dommer	9	16	4	29	-
— sindssygdommer	3	-	-	3	-
Utgaat helbredet	36	98	16	150	17
— i bedring	2	37	2	41	-
— uhelbredet	10	-	-	10	-
Døde	-	-	1	1	-
Tilbakeiggende ved aarets utgang	2	2	2	6	-
For de i aaret tilkomne tilfælder: sygdommen opstaat før indkomsten	18	40	10	68	-
—»— efter —	32	89	9	130	17
Sygdomstilfælder antagelig forarsaget ved opholdet i fængslet	-	-	-	-	1
Samlet antal sykedage	743	1 156	1) 226	2 125	138
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde	14,9	8,4	11,9	10,3	8,1
Middeltal av syke pr. dag	2,0	3,2	0,6	5,8	0,4
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av fanger	1,4	1,9	0,8	1,5	0,6
Det samlede antal sygdomstilfælder falder paa følgende antal syke fanger	50	125	1 ²	193	12
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal fanger	13,4	44,2	13,0	24,3	32,4

Tabel 10. Indtægter og utgifter.	Bods- fængslet.	Akershus lf.	Trond- hjems lf.	2) Lf. for Kvinder.	3) Alle lands- fængsler tilsammen.
Indtægter:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Arbeidsdriften	60 598,37	113 837,32	48 965,01	53 889,98	277 290,68
Godtgjørelse for bolig og kost til- staat underordnede funktionærer	1 430,00	4 926,00	-	1 140,00	7 496,00
Forskjellige indtægter	2 537,76	716,31	326,03	3) 3 804,05	7 384,15
Indtægter av Aakebergeløkken	2 742,10	-	-	-	2 742,10
Tilsammen	67 308,23	119 479,63	49 291,04	58 834,03	294 912,93

1) Her er ikke søn- og helligdage regnet med.

2) Her er ogsaa medregnet indtægter og utgifter ved Arbeidshuset for Kvinder.

3) Herav er kr. 2 755,50 bidrag fra fremmede kommuner for de i arbeidshuset indsatte tvangsarbeidssker.

Tabel 10 (forts.).	Bods- fængslet.	Akershus lf.	Trond- hjems lf.	1) Lf. for Kvinder.	1) Allelands- fængsler tilsammen.
Utgifter:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	68 531,25	94 482,87	62 023,31	38 530,18	263 567,61
Leiehjælp	6 715,50	2 562,00	3 881,95	8 470,58	21 630,03
Kost til fangerne	19 295,45	24 448,99	13 155,82	14 975,41	71 875,67
Klær til fangerne	4 295,19	5 945,46	3 152,87	2 964,58	16 358,10
Lys	6 570,43	4 066,27	1 685,72	2 863,63	15 186,05
Brænde	10 520,64	6 591,11	5 053,54	9 809,02	31 974,31
Renhold	5 936,19	4 954,71	2 815,43	3 774,47	17 480,80
Sykeutgifter	1 306,92	1 719,34	502,07	980,31	4 508,64
Understøttelse ved løsladelsen . . .	3 586,27	2 328,39	2 379,41	1 187,34	9 481,41
Inventar	3 598,78	2 209,94	1 494,37	2 646,28	9 949,37
Bygningerne	9 119,38	6 459,35	2 496,61	5 005,54	23 080,88
Vandavgift	560,50	1 269,85	334,54	896,43	3 061,32
Skrivesaker og protokoller	861,81	628,89	563,72	489,27	2 543,69
Driften av Aakebergløkken	2 146,30	-	-	-	2 146,30
Forskjellige utgifter	2 242,98	871,30	1 522,68	954,76	5 591,72
Materialer m. m. til arbejdsdriften	32 593,62	66 740,35	22 910,75	27 309,82	149 554,54
Utgifter ved fællesutsalget	5 978,16	5 978,16	-	1 708,04	13 664,36
Ekstraordinære utgifter	17 923,21	-	-	-	17 923,21
Tilsammen	201 782,58	231 256,98	123 972,79	122 565,66	679 578,01
Tilskud av statskassen	134 474,35	111 777,35	74 681,75	63 731,63	384 665,08
Utgifter pr. fange aarlig:					
Lønninger	471,68	585,94	777,33	306,16	514,60
Leiehjælp	46,22	15,89	48,65	67,31	42,23
Kost til fangerne	132,81	151,62	164,88	118,99	140,33
Klær til fangerne	29,56	36,87	39,51	23,56	31,94
Lys	45,22	25,22	21,13	22,75	29,65
Brænde	72,41	40,88	63,34	77,94	62,43
Renhold	40,86	30,72	35,29	29,99	34,13
Sykeutgifter	9,00	10,66	6,29	7,80	8,80
Understøttelse ved løsladelsen . . .	24,68	14,44	29,82	9,43	18,51
Inventar	24,77	13,71	18,73	21,03	19,43
Bygningerne	62,77	40,06	31,29	39,76	45,06
Vandavgift	3,86	7,88	4,19	7,12	5,98
Skrivesaker og protokoller	5,93	3,90	7,07	3,89	4,97
Forskjellige utgifter	30,21	5,40	19,08	7,59	15,11
Utgifter ved fællesutsalget	41,15	37,07	-	13,57	26,68
Paa disse konti tilsammen	1 041,13	1 020,26	1 266,60	756,89	999,85
hvilket daglig pr. fange utgjør . . .	2,85	2,80	3,47	2,07	2,74
Av foranstaaende utgifter er dækket					
a. aarlig pr. fange:					
ved utbytte av arbejdsdriften	192,75	292,08	326,53	211,20	249,40
- andre indtægter	46,18	34,99	4,09	39,29	34,21
- tilskud av statskassen	802,20	693,19	935,98	506,40	716,24
b. daglig pr. fange:					
ved utbytte av arbejdsdriften	0,53	0,80	0,89	0,58	0,68
- andre indtægter	0,13	0,10	0,01	0,11	0,10
- tilskud av statskassen	2,19	1,90	2,57	1,38	1,96

1) Se note 2 paa foregaaende side.

Tabel 11. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1912.	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskapsfører.
1. Kredsfængslerne.						
Kristiania	140	4	12	156	Særlig direktør. For tiden cand. jur. Thomas Segelke Thrap.	Skattefogden.
Kristiania kredsfængsels annekst	138	-	-	138		
Skedsmo	43	-	-	43	Kristiania kredsfængsels direktør.	Amtskassereren i Akershus.
Hamar	23	3	2	28	Politimesteren.	Amtskassereren i Hedemarken.
Eker	14	2	2	18	Sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdal.	Amtskassereren i Buskerud.
Drammen	12	1	-	13	Politimesteren.	Skattefogden.
Skien	18	2	-	20	Politimesteren.	Amtskassereren i Bratsberg.
Kristiansand	15	2	2	19	Politimesteren.	Byfogden.
Stavanger	12	1	2	15	Politimesteren.	Skifteforvalteren.
Bergen	30	3	5	38	Politimesteren.	Skattefogden.
Molde	8	1	1	10	Byfogden.	Byfogden.
Trondhjem	18	2	1	21	Direktøren for Trondhjems landsfængsel.	Regnskapsføreren ved Trondhjems landsfængsel.
Bodø	7	1	2	10	Politimesteren.	Fogden i Salten.
Tromsø	12	1	1	14	Politimesteren.	Amtskassereren i Tromsø.
Vadsø	8	1	-	9	Politimesteren i Tanen-Varanger.	Amtskassereren i Finmarken.
2. De større hjælpefængsler.						
Fredrikshald	12	1	-	13	Politimesteren.	Byfogden.
Sarpsborg	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Fredrikstad	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Moss	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Eidsberg	8	3	1	12	Fogden i Rakkestad.	Fogden i Rakkestad.
Kongsvinger	16	2	2	20	Politifuldmægtigen i Romerike og Vinger.	Amtskassereren i Hedemarken.
Gjøvik	21	3	2	26	Politimesteren i Vestoplandene.	Amtskassereren i Kristian.
Sel	20	2	-	22	Sorenskr. i Nordre Gudbrandsdalen.	Amtskassereren i Kristian.
Nordre Aurdal	13	2	-	15	Sorenskr. i Valdres.	Amtskassereren i Kristian.
Hønefoss	8	1	1	10	Politimesteren i Ringerike.	Amtskassereren i Buskerud.
Nes	8	1	-	9	Sorenskriveren i Hallingdal.	Amtskassereren i Buskerud.
Kongsberg	8	2	1	11	Politimesteren.	Amtskassereren i Buskerud.
Sande	9	1	1	11	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.

Tabel 11. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1912. (forts.)	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
Holmestrand	5	-	1	6	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Horten	11	1	2	14	Politimesteren i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Sem	16	3	1	20	Politimesteren i Tønsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Tønsberg	7	1	1	9	Politimesteren.	Byfogden.
Sandefjord	4	1	1	6	Byfogden.	Byfogden.
Larvik	10	1	1	12	Politimesteren.	Byfogden.
Porsgrund	1	1	1	3	Politimesteren i Telemarken.	Amtskassereren i Bratsberg.
Brevik	1	1	1	3	Sorenskriveren i Bamle.	Amtskassereren i Bratsberg.
Stathelle	2	1	-	3	Sorenskriveren i Bamle.	Amtskassereren i Bratsberg.
Langesund	3	1	1	5	Sorenskriveren i Bamle.	Amtskassereren i Bratsberg.
Kragerø	4	1	-	5	Politimesteren.	Amtskassereren i Bratsberg.
Arendal	14	2	2	18	Politimesteren.	Byfogden.
Mandal	4	1	1	6	Politimesteren i Lister og Mandal.	Amtskassereren i Lister og Mandal.
Flekkefjord	2	1	1	4	Sorenskriveren i Flekkefjord.	Amtskassereren i Lister og Mandal.
Stavanger	7	1	2	10	Politimesteren.	Skifteforvalteren.
Lervik	10	1	-	11	Sorenskriveren i Søndhordland.	Amtskassereren i Søndre Bergenhus.
Vossevangen	10	1	-	11	Sorenskriveren i Hardanger og Voss.	Amtskassereren i Søndre Bergenhus.
Vik	12	1	-	13	Politimesteren i Sogn.	Amtskassereren i Nordre Bergenhus.
Aalesund	16	1	1	18	Politimesteren.	Byfogden.
Kristiansund	12	1	1	14	Politimesteren.	Byfogden.
Trondhjem	12	1	1	14	Direktøren for Trondhjems landsfængsel.	Skattefogden.
Stenkjær	8	1	2	11	Politimesteren i Indtrøndelagen.	Amtskassereren i Nordre Trondhjem.
Namsos	6	-	-	6	Politimesteren i Namdalen.	Amtskassereren i Nordre Trondhjem.
Kabelvaag	8	1	1	10	Politimesteren i Lofoten og Vesteraalen.	Amtskassereren i Nordland.
Hammerfest	5	1	1	7	Politimesteren i Vestfinmarken.	Byfogden.
Tils.	839	72	64	975		

Nr.	Tabel 15. Middeltal av fanger og høieste fangetal.	Middeltal.									Høieste fangetal av alle slags fanger underrett.
		A. Straf- fanger.			B. Andre fanger.			C. Ialt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
I. Kredsfængslerne.											
1	Kristiania	151,24	16,79	168,03	68,56	8,87	77,43	219,80	25,66	245,46	285
2	Skedsmo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Hamar	5,77	0,15	5,92	1,47	0,03	1,50	7,24	0,18	7,42	22
4	Eker	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Drammen	6,92	0,24	7,16	4,29	0,25	4,54	11,21	0,49	11,70	24
6	Skien	12,00	0,24	12,24	3,86	0,13	3,99	15,86	0,37	16,23	25
7	Kristiansand	4,34	0,75	5,09	4,87	0,73	5,60	9,21	1,48	10,69	23
8	Stavanger	8,08	0,84	8,92	2,46	0,35	2,81	10,54	1,19	11,73	20
9	Bergen	28,21	3,71	31,92	12,47	1,89	14,36	40,68	5,60	46,28	54
10	Molde	1,77	-	1,77	0,42	0,07	0,49	2,19	0,07	2,26	6
11	Trondhjem	15,35	1,41	16,76	2,15	0,09	2,24	17,50	1,50	19,00	33
12	Bodø	1,81	0,05	1,86	1,13	0,04	1,17	2,94	0,09	3,03	9
13	Tromsø	4,20	0,27	4,47	2,22	0,10	2,32	6,42	0,37	6,79	19
14	Vadsø	1,50	-	1,50	2,72	-	2,72	4,22	-	4,22	12
I. Tilsammen		241,19	24,45	265,64	106,62	12,55	119,17	347,81	37,00	384,81	
II. De større hjælpefængsler.											
15	Fredrikshald	2,49	-	2,49	2,02	-	2,02	4,51	-	4,51	10
16	Sarpsborg	4,95	0,03	4,98	2,36	0,14	2,50	7,31	0,17	7,48	18
17	Fredrikstad	4,18	0,15	4,33	3,16	0,21	3,37	7,34	0,36	7,70	18
18	Moss	1,12	-	1,12	0,96	0,01	0,97	2,08	0,01	2,09	9
19	Eidsberg	2,03	0,07	2,10	1,12	0,27	1,39	3,15	0,34	3,49	9
20	Kongsvinger	0,83	0,02	0,85	0,66	0,07	0,73	1,49	0,09	1,58	8
21	Gjøvik	1,93	0,22	2,15	0,44	0,34	0,78	2,37	0,56	2,93	9
22	Sel	0,18	-	0,18	0,11	0,03	0,14	0,29	0,03	0,32	3
23	Hønefoss	1,21	0,03	1,24	1,81	0,03	1,84	3,02	0,06	3,08	12
24	Nes	0,11	-	0,11	0,57	-	0,57	0,68	-	0,68	4
25	Kongsberg	1,41	0,01	1,42	0,97	0,01	0,98	2,38	0,02	2,40	15
26	Sande	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Holmestrand	0,61	0,19	0,80	0,62	0,06	0,68	1,23	0,25	1,48	5
28	Horten	3,65	0,26	3,91	1,38	0,41	1,79	5,03	0,67	5,70	17
29	Sem	5,37	0,02	5,39	0,54	0,02	0,56	5,91	0,04	5,95	20
30	Tønsberg	4,01	0,05	4,06	1,73	0,19	1,92	5,74	0,24	5,98	15
31	Sandefjord	2,67	0,04	2,71	2,86	0,01	2,87	5,53	0,05	5,58	16
32	Larvik	5,54	0,07	5,61	1,58	0,01	1,59	7,12	0,08	7,20	17
33	Porsgrund	0,55	0,02	0,57	0,65	0,08	0,73	1,20	0,10	1,30	5
34	Brevik	0,09	0,01	0,10	0,40	0,01	0,41	0,49	0,02	0,51	5
35	Stathelle	0,15	-	0,15	-	-	-	0,15	-	0,15	1
36	Langesund	0,05	-	0,05	0,28	0,01	0,29	0,33	0,01	0,34	2
37	Kragerø	1,29	0,06	1,35	0,92	0,30	1,22	2,21	0,36	2,57	7
38	Arendal	3,82	0,06	3,88	1,48	0,10	1,58	5,30	0,16	5,46	15
39	Mandal	0,39	-	0,39	0,56	0,17	0,73	0,95	0,17	1,12	8
40	Flekkefjord	0,15	-	0,15	0,21	-	0,21	0,36	-	0,36	2
41	Stavanger	5,38	-	5,38	3,39	-	3,39	8,77	-	8,77	16

Nr.	Tabel 15. (forts.).	Middeltal.									Høieste fangetal av alle slags fanger underet.
		A. Straf- fanger.			B. Andre fanger.			C. Ialt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
42	Lervik	1,14	0,11	1,25	0,21	-	0,21	1,35	0,11	1,46	7
43	Vossevangen	0,86	-	0,86	1,70	-	1,70	2,56	-	2,56	13
44	Vik	0,51	0,10	0,61	0,21	-	0,21	0,72	0,10	0,82	7
45	Aalesund	3,36	0,06	3,42	1,65	0,11	1,76	5,01	0,17	5,18	11
46	Kristiansund	1,52	0,20	1,72	0,76	0,03	0,79	2,28	0,23	2,51	8
47	Trondhjem	4,64	1,02	5,66	7,03	0,39	7,42	11,67	1,41	13,08	21
48	Stenkjær	0,28	-	0,28	0,57	-	0,57	0,85	-	0,85	8
49	Namsos	0,24	0,07	0,31	0,61	0,13	0,74	0,85	0,20	1,05	5
50	Sannes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51	Kabelvaag	0,97	-	0,97	2,41	-	2,41	3,38	-	3,38	9
52	Hammerfest	1,24	0,02	1,26	0,83	-	0,83	2,07	0,02	2,09	10
	II. Tilsammen	68,92	2,89	71,81	46,76	3,14	49,90	115,68	6,03	121,71	
	Sum av I og II	310,11	27,34	337,45	153,38	15,69	169,07	463,49	43,03	506,52	

Tabel 16. Den tid de fra kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har siddet i straf. ¹⁾	Fanger					
	som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter.		som forøvrig utstod frihetsstraf.		ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1— 2 dage	2 644	78	122	2	2 766	80
3— 5 —	4 609	144	335	3	4 944	147
6— 10 —	2 393	105	646	37	3 039	142
11— 15 —	651	51	226	9	877	60
16— 20 —	184	25	143	5	327	30
21— 30 —	258	44	174	15	432	59
31— 60 —	130	46	276	23	406	69
61— 90 —	14	9	124	17	138	26
91—120 —	1	-	78	2	79	2
Over 120 —	-	-	13	1	13	1
Tilsammen	10 884	502	2 137	114	13 021	616

Tabel 17. Fangernes alder i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1912—13 ²⁾ .	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 14 aar	-	-	20	-	20	-
14 aar til 17 aar	208	1	292	16	500	17
18 aar til 20 aar	1 150	46	560	63	1 710	107
21 aar og mere	11 963	590	3 584	381	15 547	971
Tilsammen	13 321	637	4 456	460	17 777	1 095

¹⁾ For de ved driftsaarets begyndelse hensittende og i aarets løp utgaaede fanger er tat med ogsaa den del av straffetiden som ligger før driftsaarets begyndelse. Naar der er gjort fradrag for varetægtsfængsling, er alene tat hensyn til den straffetid som fremkommer efter avkortningen.

²⁾ Opgaven gjælder saavel de ved driftsaarets begyndelse hensittende som de i driftsaarets løp indkomne fanger. For de første er tat hensyn til alderen 1 juli 1912, for de sidste alderen ved indkomsten.

Tabel 18. Indtægter og udgifter. ¹⁾	A Indtægter.		
	Arbejdsdriften.	Forskjellige indtægter.	Tilsammen.
I. Kredsfængslerne.			
Kristiania	11 576,65	2 050,19	13 626,84
Skedsmo	-	4,00	4,00
Hamar	1 311,78	272,78	1 584,56
Eker	-	350,00	350,00
Drammen	-	198,72	198,72
Skien	1 616,80	-	1 616,80
Kristiansand	626,91	1 912,00	2 538,91
Stavanger	264,69	65,80	330,49
Bergen	2 249,33	562,00	2 811,33
Molde	252,85	522,30	775,15
Trondhjem	851,38	71,39	922,77
Bodø	706,74	218,50	925,24
Tromsø	388,80	40,00	428,80
Vadsø	1 136,60	130,00	1 266,60
I. Tilsammen	20 982,53	6 397,68	27 380,21
II. De større hjælpefængsler.			
Fredrikshald	86,56	194,00	280,56
Sarpsborg	192,75	100,00	292,75
Fredrikstad	298,80	461,30	760,10
Moss	64,50	345,20	409,70
Eidsberg	21,55	-	21,55
Kongsvinger	139,40	66,00	205,40
Gjøvik	76,31	26,40	102,71
Sel	11,70	-	11,70
Nordre Aurdal	-	40,00	40,00
Hønefoss	34,28	89,90	124,18
Nes	48,00	3,00	51,00
Kongsberg	49,80	404,84	454,64
Sande	-	18,00	18,00
Holmestrand	52,50	485,00	537,50
Horten	211,42	303,52	514,94
Sem	143,36	60,00	203,36
Tønsberg	41,50	315,00	356,50
Sandefjord	23,79	36,00	59,79
Larvik	203,55	814,54	1 018,09
Porsgrund	-	-	-
Brevik	-	60,00	60,00
Stathelle	-	-	-
Langesund	-	-	-
Kragerø	8,12	78,00	86,12
Arendal	666,36	14,00	680,36
Mandal	36,80	66,00	102,80
Flekkø	15,00	42,00	57,00
Stavanger	369,16	213,50	582,66
Lervik	-	17,00	17,00
Vossevangen	140,40	126,60	267,00
Vik	2,67	-	2,67
Aalesund	701,60	821,10	1 522,70
Kristiansund	61,50	373,64	435,14
Trondhjem	5 008,00	758,33	5 766,33
Stenkjær	175,68	63,36	239,04
Namsos	60,50	43,00	103,50
Sannes	-	10,00	10,00
Kabelvaag	203,95	21,00	224,95
Hammerfest	93,50	-	93,50
II. Tilsammen	9 243,01	6 470,23	15 713,24
Sum av I og II	30 225,54	12 867,91	43 093,45

¹⁾ Tabellen er sat ind efter de fra Revisionsdepartementet mottagne regnskapsudrag.

Nr.	Tabel 18. (Forts.).	B. Ut-		
		Lønninger.	Leiehjælp.	Kost.
	I. Kredsfængslerne.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Kristiania	64 319,60	9 330,10	32 590,58
2	Skedsmo	-	-	-
3	Hamar	2 866,66	806,86	1 702,99
4	Eker	-	-	-
5	Drammen	1 645,00	2 189,36	2 869,44
6	Skien	2 500,00	1 194,20	4 754,85
7	Kristiansand	3 191,67	1 141,00	2 196,60
8	Stavanger	3 100,00	325,20	2 066,22
9	Bergen	13 237,48	1 108,95	8 548,34
10	Molde	2 530,00	65,00	660,90
11	Trondhjem	4 580,00	506,60	3 109,00
12	Bodø	2 819,96	196,20	729,70
13	Tromsø	2 651,60	572,40	1 945,23
14	Vadsø	1 400,00	900,00	1 286,74
	I. Tilsammen	104 841,97	18 335,87	62 460,59
	II. De større hjælpfængsler.			
15	Fredrikshald	1 700,00	-	1 317,60
16	Sarpsborg	2 100,00	46,40	2 168,80
17	Fredrikstad	3 180,68	124,42	1 658,20
18	Moss	1 700,00	52,40	358,95
19	Eidsberg	1 600,00	829,10	852,80
20	Kongsvinger	1 700,00	924,50	271,90
21	Gjøvik	1 700,00	1 040,10	694,70
22	Sel	800,00	7,20	74,40
23	Nordre Aurdal	-	-	155,20
24	Hønefoss	1 700,00	18,40	634,70
25	Nes	800,00	-	183,20
26	Kongsberg	1 683,33	285,00	442,05
27	Sande	-	-	-
28	Holmestrand	650,00	70,30	419,10
29	Horten	1 700,00	935,40	1 102,25
30	Sem	960,00	778,12	1 735,20
31	Tønsberg	1 400,00	56,00	1 819,20
32	Sandefjord	400,00	87,10	1 682,60
33	Larvik	2 800,00	21,60	1 175,25
34	Porsgrund	680,00	28,50	378,40
35	Brevik	-	2,40	148,00
36	Stathelle	-	-	42,40
37	Langesund	200,00	-	101,60
38	Kragerø	800,00	135,85	751,20
39	Arendal	3 050,00	64,40	1 014,60
40	Mandal	700,00	57,60	318,40
41	Flekkefjord	458,00	60,00	106,40
42	Stavanger	3 000,00	72,50	1 446,32
43	Lervik	760,00	25,60	405,36
44	Vossevangen	1 200,00	-	698,02
45	Vik	800,00	410,20	238,40
46	Aalesund	3 100,00	100,50	1 082,30
47	Kristiansund	1 654,99	1 202,10	480,90
48	Trondhjem	5 754,16	672,80	2 809,65
49	Stenkjær	860,00	-	228,00
50	Namsos	860,00	56,80	282,40
51	Sannes	-	-	-
52	Kabelvaag	1 497,80	660,00	652,55
53	Hammerfest	1 600,00	5,60	521,54
	II. Tilsammen	53 548,96	8 856,89	28 452,54
	Sum av I og II	158 390,93	27 192,76	90 913,13

gifter.					Nr.
Lys og brænde.	Bygningerne.	Arbejdsdriften.	Andre udgifter.	Tilsammen.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	-
12 714,87	44 733,92	8 450,92	19 601,38	191 741,37	1
502,50	406,73	-	602,02	1 511,25	2
2 168,41	2 093,72	615,34	997,04	11 251,02	3
-	200,20	-	221,04	421,24	4
2 070,81	1 475,00	-	1 044,49	11 294,10	5
2 262,04	484,37	879,21	1 432,80	13 507,47	6
1 417,78	356,46	369,48	1 194,00	9 866,99	7
1 269,95	654,29	28,30	844,76	8 288,72	8
3 851,86	974,85	1 492,48	2 939,35	32 153,31	9
840,78	809,79	17,14	1 228,28	6 151,89	10
1 601,25	452,93	1 281,10	1 551,68	13 082,56	11
1 080,66	1 351,84	296,69	1 056,00	7 531,05	12
1 276,15	1 149,36	284,03	1 301,33	9 180,10	13
927,27	108,39	1 039,00	940,85	6 602,25	14
31 984,33	55 251,85	14 753,69	34 955,02	322 583,32	
1 082,51	1 080,85	6,20	560,81	5 747,97	15
711,55	470,08	53,37	450,19	6 000,39	16
1 424,60	399,56	195,06	2 104,29	9 086,81	17
757,80	582,37	16,60	947,48	4 415,60	18
269,56	2 088,45	2 22	595,44	6 237,57	19
824,65	380,12	26,30	405,03	4 532,50	20
1 701,30	184,39	12,22	470,40	5 803,11	21
404,50	51,15	-	175,14	1 512,39	22
80,90	140,80	-	94,02	470,92	23
365,46	1 454,75	102,94	674,75	4 951,00	24
407,22	201,96	62,87	139,43	1 794,68	25
849,01	1 897,48	-	707,94	5 864,81	26
-	196,50	-	135,55	332,05	27
439,93	92,07	-	385,47	2 056,87	28
813,36	1 936,95	0,86	906,63	7 395,45	29
519,64	154,46	24,32	843,83	5 015,57	30
530,00	109,60	23,42	817,15	4 755,37	31
489,44	196,06	43,79	453,28	3 352,27	32
454,37	1 674,87	10,00	598,62	6 734,71	33
498,00	129,00	-	167,82	1 881,72	34
92,65	4,80	-	129,96	377,81	35
8,40	-	-	209,90	260,70	36
150,00	549,15	5,25	11,00	1 017,00	37
373,84	44,27	11,79	568,63	2 685,58	38
811,73	424,80	149,69	592,26	6 107,48	39
301,59	243,57	14,42	193,88	1 829,46	40
333,36	434,29	9,71	114,75	1 516,51	41
1 354,78	276,21	96,15	955,17	7 201,13	42
281,50	123,46	-	201,82	1 797,74	43
670,65	1 517,61	101,14	841,49	5 028,91	44
439,44	230,63	-	65,75	2 184,42	45
1 674,93	710,35	275,92	1 101,34	8 045,34	46
967,30	1 823,74	18,41	681,04	6 828,48	47
1 181,20	1 176,70	2 806,59	1 325,66	15 726,76	48
355,35	46,27	113,86	505,56	2 135,04	49
481,24	623,96	24,93	202,41	2 531,74	50
-	-	-	2,44	2,44	51
935,60	600,11	22,88	686,46	5 055,40	52
1 050,27	685,56	85,27	389,79	4 338,03	53
24 087,63	22 936,95	4 316,18	20 412,58	162 611,73	
56 071,96	78 188,80	19 069,87	55 367,60	485 195,05	

Tabel 19. Fortegnelse over de 1 juli 1912 bestaaende smaafængsler.

Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.
Akershus amt.		Nedenes amt.		Jølster	1
Drøbak	4	Risør	4	Førde	1
Vestby (Hølen)	2	Tvedestrand	4	Kinn og Vevring	1
Høland	2	Grimstad	4	Bremanger	1
Enebak	2	Lillesand	2	Selje	1
Ullensaker	2	Hornnes	5	Daviken	1
Nes	1	Valle	1	Eid	1
Eidsvold	2	Lister og Mandals amt.		Hornindalen	1
Nannestad	2	Farsund	3	Gloppen	1
Hurdalen	2	Øvrebø	1	Stryn	1
Hedemarkens amt.		Søgne	1	Søndre Trondhj. amt.	
Hof (Solør)	9	Bjelland	1	Røros	6
Elverum	5	Aaseral	1	Nordre Trondhj. amt.	
Trysil	2	Nordre Undal	1	Stjørdalen	3
Øvre Rendalen	1	Søndre Undal (Spangereid)	1	Levanger	7
Tønset	2	Lyngdal	1		
Tolgen	2	Siredalen	1	Nordlands amt.	
Kristians amt.		Stavanger amt.		Brønnøy	2
Lillehammer	5	Haugesund	8	Vefsn	1
Lesje	2	Egersund	3	Hemnes	2
Lom	2	Sandnes	2	Mo	2
Nordre Aurdal	15	Nordre Bergenhus amt.		Fauske	2
Jevnaker	4	Jostedalen	1	Saltdalen	2
Brandbu	3	Lyster	1	Tromsø amt.	
Søndre Land	2	Hafslo	3	Ibbestad	2
Nordre Land	2	Aardal	2	Finmarkens amt.	
Bratsberg amt.		Lærdal	1	Vardø	8
Lunde	1	Sogndal	1	Kautokeino	2
Bø	1	Aurland	1	Alten	3
Notodden	2	Nærøen	1	Karasjok	2
Tinn	1	Leikanger	1	Tanen	2
Gransherred	1	Kirkebø	1	Polmak	1
Seljord	2	Lavik	1		
Kviteseid	1	Gulen	1		
Nissedal	1	Sulen	1		
Fyresdal	2	Hyllestad	1		
Mo	1	Askvold	1		
Laardal	1	Fjaler	1		
Vinje	1	Gaular	1		
Rauland	1				
				Tils.	212

Tabel 20. Antallet av fanger og fangedage i smaafængslerne i 1912—1913.	Varetægtsfanger.				Straffanger.				Samlet fangetal.				
	Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Tils.
Drøbak	13	1	102	58	27	1	110	2	40	2	212	60	272
Vestby (Hølen)	12	-	15	-	-	-	-	-	12	-	15	-	15
Høland	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Eidsvold	10	-	122	-	1	-	3	-	11	-	125	-	125
Hof (Solør)	3	-	30	-	-	-	-	-	3	-	30	-	30
Elverum	19	1	300	2	5	-	22	-	24	1	322	2	324
Trysil	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Øvre Rendalen	2	-	179	-	-	-	-	-	2	-	179	-	179
Tønset	13	-	323	-	-	-	-	-	13	-	323	-	323
Lillehammer	8	-	92	-	-	-	-	-	8	-	92	-	92
Nordre Aurdal	8	-	196	-	4	-	11	-	12	-	207	-	207
Brandbu	3	1	8	1	-	-	-	-	3	1	8	1	9
Notodden	144	3	767	5	-	-	-	-	144	3	767	5	772
Kviteseid	2	-	31	-	-	-	-	-	2	-	31	-	31
Mo	2	-	3	-	-	-	-	-	2	-	3	-	3
Risør	1	-	19	-	-	-	-	-	1	-	19	-	19
Grimstad	16	-	60	-	-	-	-	-	16	-	60	-	60
Lillesand	4	1	55	7	-	-	-	-	4	1	55	7	62
Hornnes	6	-	69	-	3	-	22	-	9	-	91	-	91
Farsund	1	-	1	-	1	-	2	-	2	-	3	-	3
Haugesund	101	6	957	24	157	4	384	10	258	10	1341	34	1375
Egersund	19	2	184	2	29	2	106	4	48	4	290	6	296
Sandnes	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Lyster	2	-	5	-	-	-	-	-	2	-	5	-	5
Hyllestad	1	-	5	-	-	-	-	-	1	-	5	-	5
Askvold	1	-	22	-	-	-	-	-	1	-	22	-	22
Røros	7	-	23	-	2	-	7	-	9	-	30	-	30
Levanger	7	4	95	87	12	1	51	5	19	5	146	92	238
Brønnøy	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Vefsn	1	-	4	-	-	-	-	-	1	-	4	-	4
Hemnes	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Mo	3	-	6	-	-	-	-	-	3	-	6	-	6
Fauske	6	-	9	-	-	-	-	-	6	-	9	-	9
Ibbestad	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Vardø	37	-	555	-	35	1	179	1	72	1	734	1	735
Kautokeino	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Alten	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Tanen	7	-	7	-	-	-	-	-	7	-	7	-	7
Polmak	4	-	4	-	-	-	-	-	4	-	4	-	4
Tilsammen	473	19	4258	186	276	9	797	22	749	28	5155	208	5363

Tabel 21. ¹⁾ Indtægter og udgifter ved smaaafængslerne i 1912—1913.		Indtægter.	Utgifter.
		Kr.	Kr.
Akershus	amt	-	2 498,68
Hedemarkens	«	-	5 005,06
Kristians	«	-	2 350,32
Bratsberg	«	40,00	2 986,48
Nedenes	«	90,00	1 666,19
Lister og Mandals	«	28,70	704,58
Stavanger	«	26,58	3 775,50
Nordre Bergenhus	«	-	101,30
Søndre Trondhjems	«	-	551,22
Nordre Trondhjems	«	-	1 762,40
Nordlands	«	-	342,95
Tromsø	«	-	300,80
Finmarkens	«	6,73	2 284,17
Tilsammen		192,01	24 329,65

Tabel 22. Tvangsarbejdshusene.		Der kunde opta omkring:	Deri optoges:
1. Kristiania tvangs- arbejdsanstalt.	For mænd.	250 tvangs- arbejdere.	Mænd fra hele riket, dom- fældt efter løsgjængerloven, samt mænd som skulde indsættes efter straffelovens § 39.
2. Arbejdshuset for Kvinder. (I Kristiania).	For kvinder.	c. 100 tvangs- arbejdersker.	Kvinder fra hele riket, dom- fældt efter løsgjængerloven, samt kvinder som skulde indsættes efter straffelovens § 39.

¹⁾ Tabellen er tat ind efter Revisionsdepartementets opgave for 1912—1913.

Tabel 23. Antal tvangsarbeidere.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Hensittende 1 juli 1912		173	55
Tilgang :			
Indsat efter løsgjængerloven			
a) efter ny dom		1) 102	43
b) efter prøveløsladelse		27	4
Gjenindsat efter at være forsøksvis anbragt utenfor an- stalten (efter straffelovens § 39)		1	-
Kommet tilbake fra sykehus eller sindssykeasyl		28	7
Gjenindsat efter rømming		11	-
Samlet tilgang		169	54
Ialt tvangsarbeidere i aaret		342	109
Avgang :			
Løslatt paa prøve		42	17
Løslatt efter endt tvangsarbeide		59	6
Overført til sykehus eller sindssykeasyl		41	12
Rømt		8	-
Anbragt utenfor anstalten		1	-
Samlet avgang		151	35
Antal tvangsarbeidere 30 juni 1913		191	74
Indkommet i juli 1912		5	6
— i august —		10	7
— i september —		14	3
— i oktober —		12	8
— i november —		16	-
— i december —		19	1
— i januar 1913		21	6
— i februar —		9	6
— i mars —		19	3
— i april —		10	4
— i mai —		18	5
— i juni —		16	5

1) 1 person tillike besluttet innsat efter straffelovens § 39 paa ubestemt tid efter utstaatt 3 aars tvangsarbeide.

Tabel 23 (forts.).			Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Utgaat	i juli	1912	8	1
—	i august	—	10	2
—	i september	—	14	4
—	i oktober	—	13	4
—	i november	—	14	1
—	i december	—	12	2
—	i januar	1913	14	1
—	i februar	—	12	3
—	i mars	—	10	3
—	i april	—	12	6
—	i mai	—	16	6
—	i juni	—	16	2
Antal tvangsarbeidere:				
1 juli	1912	om morgenen	173	55
1 august	—	—	170	60
1 september	—	—	170	65
1 oktober	—	—	170	64
1 november	—	—	169	68
1 december	—	—	171	67
1 januar	1913	—	178	66
1 februar	—	—	185	71
1 mars	—	—	182	74
1 april	—	—	191	74
1 mai	—	—	189	72
1 juni	—	—	191	71
Tabel 24. De indkomne tvangsarbeideres forseelser.			Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Løsgjængerlovens § 2			2	-
— § 4, 1ste led			15	29
— § 4, 1ste led, § 4, 2det led og § 5			1 ¹⁾	-
— § 4, 1ste led og § 16			1	2
— § 4, 1ste led, § 5 og § 16			1	-
— § 16			57	10
— § 16 og 17			6	1
— § 16, 17 og 19			1	-
— § 16 og 19			2	-
— § 17			5	1
— § 17 og 19			1	-
— § 19			10	-
Fængselslovens § 24			-	-
Ialt			102	43

¹⁾ Indsat efter løsgjængerloven paa 3 aar, derefter paa ubestemt tid efter straffelovens § 39.

Tabel 25. De indkomne tvangsarbejderes tvangsarbejdstid.		Kristiania tvangs- arbejds- anstalt.	Arbejdshuset for Kvinder.
Tvangsarbejde i 6 mdr.		-	-
— i 9 «		-	-
— i 12 «		-	-
— i 18 «		54	13
— i 2 aar		3	3
— i 3 —		1) 43	25
— i 4 —		-	1
— i 6 —		2	1
Ialt		102	43

Tabel 26. De indkomne tvangsarbejderes alder.		Kristiania tvangs- arbejds- anstalt.	Arbejdshuset for Kvinder.
16—17 aar.		-	-
18—20 «		3	7
21—24 «		9	3
25—29 «		19	14
30—39 «		37	8
40—49 «		21	7
50—59 «		11	3
60—69 «		2	1
70 aar eller mere		-	-
Ialt		102	43

Tabel 27. De indkomne tvangsarbejderes egteskabelige stilling.		Kristiania tvangs- arbejds- anstalt.	Arbejdshuset for Kvinder.
Ugifte		69	27
Gifte som havde barn		18	2
Gifte uten barn		2	6
Enkemænd eller enker som havde barn		3	4
Enkemænd eller enker uten barn		2	-
Fraskilte som havde barn		7	1
Fraskilte uten barn		1	3
Ialt		102	43

¹⁾ En person indsat efter løsgjængerloven paa 3 aar, derefter paa ubestemt tid efter straffelovens § 39.

Tabel 28. De indkomne tvangsarbeideres fødeland.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
Norge		102	43
derav av kvænsk herkomst		-	-
— « lappisk —		-	-
— « blandet —		1	-
Sverige		-	-
Finland		-	-
Andre land		-	-
	Ialt	102	43

Tabel 29. De indkomne tvangsarbeideres bosted.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt.	Arbeidshuset for Kvinder.
I. Kjøpstæder og ladesteder.			
Fredrikshald		7	-
Fredrikstad		1	-
Kristiania		35	28
Lillehammer		2	-
Drammen		1	-
Tønsberg		-	1
Larvik		1	1
Skien		1	-
Kragerø		1	-
Kristiansand S.		2	-
Mandal		1	-
Flekkefjord		1	-
Egersund		1	-
Stavanger		10	2
Haugesund		1	-
Bergen		10	9
Aalesund		1	-
Kristiansund N.		3	-
Trondhjem		4	1
Tromsø		2	-
Hammerfest		1	-
Vardø		1	-
	Byerne ialt	87	42
II. Landdistrikter.			
Stavanger amt		1	-
Lister og Mandals amt		-	1
	Landdistrikterne ialt	1	1
	Hele riket	88	43
III. Sverige			
IV. Finland			
V. Andre land			
VI. Ikke oplyst			
	Ialt	102	43

Tabel 30. Kriminalasylets indtægter og udgifter i 1912—1913.	Kr.
<i>A. Indtægter.</i>	
Kurpenger og godtgjørelse for klær til de syke	15 023,40
Arbejdsdriften	3 620,57
Forskjellige indtægter	124,00
Tilsammen	18 767,97
<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger	13 955,44
Kost	8 085,63
Klær	647,72
Lys	362,90
Brænde	1 737,00
Renhold	1 224,35
Sykeutgifter	45,15
Inventar	950,37
Bygningerne	989,38
Vandavgift	36,50
Skrivesaker og protokoller	92,16
Arbejdsdriften, materialer, redskaper, arbeidspenger	1 708,41
Forskjellige utgifter	482,01
Tilsammen	30 317,02
Tilskud av statskassen	11 549,05

Tabel 31. Fængselselskaperne 1912.

	Antal medlemmer.		Beholdning ved aarets begyndelse.	Indtægt.						Utgift.				Beholdning ved aarets slutning.
	Livsvarige.	Aarlig betalende.		Bidrag av statskassen.	Bidrag fra landsfængslerne ¹⁾	Gaver og medlemsbidrag.	Renter.	For-skjellige indtægter.	Samlet indtægt.	Understøttelser.	Administration.	For-skjellige udgifter.	Samlet udgift.	
Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere.	17	46	Kr. 6 089,43	Kr. 1 625,00	Kr. 2 984,00	Kr. 240,00	Kr. 178,18	Kr. 5,60	Kr. 5 032,78	Kr. 5 388,11	Kr. 376,00	Kr. 172,81	Kr. 5 936,92	Kr. 5 185,29
Kristiania fængselselskap	13	253	²⁾ 9 433,10	1 325,00	-	735,75	387,02	-	2 447,77	1 500,00	80,95	-	1 580,95	10 299,92
Fredrikstad do.	3	38	1 231,07	400,00	-	280,00	27,86	-	707,86	263,90	140,92	-	404,82	1 534,11
Smaalenenes amts do.	6	47	2 644,79	-	-	148,00	125,30	-	273,30	48,53	81,68	-	130,21	2 787,88
Hamar distrikts do.	3	42	2 305,57	50,00	-	47,00	108,44	-	205,44	20,00	37,58	-	57,58	2 453,43
Larviks do.	-	62	2 038,65	50,00	-	122,00	85,43	-	257,43	62,05	13,70	-	75,75	2 220,33
Stavanger do.	7	50	1 381,71	500,00	-	100,00	51,41	-	651,41	444,53	50,00	21,10	515,63	1 517,49
Bergens do.	20	90	³⁾ ⁴⁾ 10 844,31	700,00	-	983,00	542,08	23,60	2 248,68	1 148,11	200,00	48,35	1 396,46	⁵⁾ 11 696,53
Trondhjems do. ⁶⁾	23	136	⁶⁾ 26 291,17	700,00	496,00	344,00	1 272,40	282,85	3 095,25	2 679,65	404,80	103,42	3 187,87	⁶⁾ 26 828,55
Tromsø amts do.	5	98	491,67	100,00	-	498,00	23,19	-	621,19	342,35	84,15	8,85	435,35	677,51

¹⁾ Kr. 8,00 for hver løslatt fange, jfr. res. 24de juli 1858.

²⁾ Heri er medregnet selskapets fond, kr. 1 300,00.

³⁾ I beløpet er indbefattet en pantobligation paa kr. 10 000,00 som er selskapets grundfond.

⁴⁾ Et beløp paa kr. 25,00 er feilagtig ført til indtægt i forrige aars regnskap, hvorfor den anførte beholdning er saa meget for høit ansat.

⁵⁾ Gjælder budgetaaret 1 juli 1912—30 juni 1913.

⁶⁾ I beløpet er indbefattet 2 pantobligationer paa tils. kr. 25 600,00.

Trykt 1916:

- Nr. 59. Kriminalstatistik 1911 og 1912. (*Justice criminelle.*)
 — 60. Norges bergverksdrift 1914. (*Mines et usines.*)
 — 61. Fængselsstyrelsens aarbok 1911. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1911.*)
 — 62. Private aktiebanker 1914. (*Banques privées par actions.*)
 — 63. Alkoholstatistik. III. Drukkenskapsarrestationer 1896—1912. (*Statistique des boissons alcooliques. III. Arrestations par suite d'ivresse.*)
 — 64. Kreaturholdet 30 september 1914 og 1915. (*Bétail, le 30 septembre 1914 et 1915.*)
 — 65. Stortingsvalgene 1915. (*Élections en 1915 pour le «Storting».*)
 — 66. Folkemængdens bevægelse 1913. (*Mouvement de la population.*)
 — 67. Skolevæsenets tilstand 1912. (*Instruction publique.*)
 — 68. Norges telegrafvæsen 1914/15. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 — 69. Fattigvæsenet 1913 og 1914. (*Assistance publique.*)
 — 70. Norges handel 1914. (*Commerce.*)
 — 71. Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1914. (*Service vétérinaire et l'Inspection de la viande.*)
 — 72. Den Norske Arbeiderbruk- og Boligbank. (*La Banque Norvégienne des Propriétés Agricoles et Habitations Ouvrières.*)
 — 73. De offentlige jernbaner 1914/15. (*Chemins de fer publics.*)
 — 74. Norges fiskerier 1914. (*Grandes pêches maritimes.*)
 — 75. Fængselsstyrelsens aarbok 1912. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1912.*)
 — 76. Norges skibsfart 1913. (*Navigation.*)
 — 77. Folketællingen 1 december 1910. Hovedoversigt. (*Recensement du 1er décembre 1910. Aperçu général.*)
 — 78. Drukkenskapsforsøelser 1913—1915. (*Délits d'ivresse.*)
 — 79. Ulykkesforsikringen 1913. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 — 80. Norges kommunale finanser 1912. (*Finances des communes.*)
 — 81. Norges postvæsen 1915. (*Statistique postale.*)
 — 82. Skolevæsenets tilstand 1913. (*Instruction publique.*)
 — 83. Folkemængdens bevægelse 1914. (*Mouvement de la population.*)
 — 84. Skiftevæsenet samt overformynderierne 1913 og 1914. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
 — 85. Sindssykeasylenes virksomhet 1914. (*Hospices d'aliénés.*)
 — 86. Private aktiebanker 1915. (*Banques privées par actions.*)
 — 87. Industristatistik 1914. (*Statistique industrielle.*)
 — 88. Fiskerforsikringen 1915. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 — 89. Forsikringsselskaper 1914. (*Sociétés d'assurances.*)
 — 90. Norges skibsfart 1914. (*Navigation.*)

Trykt 1917:

- Nr. 91. Norges sparebanker 1915. (*Caisses d'épargne.*)
 — 92. Kreaturholdet 30 september 1916. (*Bétail, le 30 septembre 1916.*)
 — 93. Arbejdslønninger 1915. (*Gages annuels des domestiques et salaires des ouvriers.*)
 — 94. Sundhetstilstanden og Medicinalforholdene 1914. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 95. Norges bergverksdrift 1915. (*Mines et usines.*)
 — 96. Veterinærvæsenet og Kjøtkontrollen 1915. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1915.*)
 — 97. Norges handel 1915. (*Commerce.*)
 — 98. Fængselsstyrelsens aarbok 1913. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1913.*)

Det Statistiske Centralbyraa har desuten bl. a. utgit følgende verker :

- Statistisk Aarbok for kongeriket Norge. Senest utkommet; 36te aargang, 1916.
Kristiania 1917. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa. Senest utkommet: 34te bind 1916.
Kristiania 1917. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Maanedsopgaver over vareomsætningen med utlandet 1915. Tredje bind. Kristiania 1916.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1915. Troisième année.*)
- Norges civile, geistlige og judicielle inndeling 1 april 1912. Kristiania 1912. Tillæg 1—4.
Kristiania 1913—1916. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er avril 1912.*)
- Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—31 december 1910. Kristiania
1889 og 1913. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er tilsalgs hos H Aschehoug & Co., Kristiania.

28 april 1917.
